

SOPOH

RAPPORT INZAKE HET
BESTUURSVERSLAG EN DE
JAARREKENING

2017

*Voor ieder kind het beste bereiken,
met passie, plezier en professionaliteit*

Personeel

Onderwijs

Organisatie

Huisvesting

PR-Marketing

Financiën

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag algemeen instellingsbeleid.....	3
1.1 Algemene inleiding	3
1.2 Kernactiviteiten en juridische structuur.....	4
1.3 Algemene instellingsgegevens	4
1.4 Samenstelling College van Bestuur en Raad van Toezicht in 2017.....	4
1.5 Verslag Raad van Toezicht	5
1.5.1 Algemeen	5
1.5.2 Verslag vanuit rol als toezichthouder en sparring partner	6
1.5.3 Verslag vanuit werkgeversrol.....	8
1.5.4 Samenstelling en bezoldiging RvT	8
1.5.5 Dankwoord	8
1.6 GMR.....	9
1.7 Organogram Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer	9
1.8 Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid.....	9
1.9 Kwaliteit van het onderwijs	11
1.10 Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.....	12
2. Hoofdelementen van het gevoerde financieel beleid.....	12
2.1 Reserves	12
2.2 Voorzieningen	13
3. Toekomstparagraaf en meerjarenperspectief	14
3.1 Algemene kengetallen	17
3.2 Interne risicobeheersing en -controlesysteem.....	17
3.3 Weerstandsvermogen en risicoanalyse.....	18
3.4 Resultaat 2017 en analyse.....	19
4. Toelichtingen op de balans en de deelexploitaties	20
4.1 Toelichting op de balans	20
4.2 Materiële instandhouding/OLP en ICT scholen en inkomsten ouders	20
4.3 Huisvesting	20
4.4 Schoolbudget en gerealiseerde bijzondere kosten	22
4.5 Personeel.....	23
4.6 Bestuurskantoor.....	25
4.7 Treasuryverslag	26
Jaarrekening	28
5. Balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)	28
6. Staat van baten en lasten over het boekjaar 2017	30
7. Kasstroom overzicht	31
8. Algemene toelichting.....	32
9. Grondslagen.....	32
9.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	32
9.2 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	34
9.3 Verlenen van diensten	34
9.4 Rijksbijdragen	34
9.5 Pensioenen.....	34
9.6 Financiële baten en lasten	35
10. Toelichting op de balans per 31 december 2017.....	36
11. Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2017.....	41
Model E: Verbonden partijen	44
Model G: Verantwoording subsidies.....	45
Gebeurtenissen na balansdatum	45
12. Vergoedingen bestuur en Raad van Toezicht conform de WNT	46

Dit is het bestuursverslag van:
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer
Wilhelminalaan 55
2132 DV Hoofddorp
Contactpersoon: Els Goossens
els.goossens@sopoh.nl
Tel. 023 - 5640999

1. Bestuursverslag algemeen instellingsbeleid

1.1 Algemene inleiding

Hierbij het jaarverslag en de jaarrekening 2017. We kijken hierbij naar de relatie met het SOPOH- koersplan 2014-2018 en het daaraan gekoppelde Jaarplan 2016-2017 en het Jaarplan 2017-2018.

Kwaliteit van het onderwijs staat voor ons op één. Steeds moeten we ons de vraag stellen of de keuzes die gemaakt worden, de dingen die we doen bijdragen aan hetgeen onze opdracht is: "Het beste bereiken voor ieder kind!". We moeten sturen op onderwijsresultaten. Scholen moeten ambitieus durven zijn. Ambitieuze in het behalen van resultaten en in het verhogen van het leerlingenaantal. Zorg dat je heel goed bent en vertel het aan een ieder.

In 2017 is de samenstelling van het College van Bestuur (CvB) gewijzigd. Na 40 jaar werken in het onderwijs heeft de voorzitter van het CvB, Evert van Putten, er voor gekozen gebruik te maken van het recht op pensioen. In september 2017 is mevrouw Erica Burggraaff toegetreden tot het CvB als nieuwe voorzitter van het college.

Elk schooljaar richt SOPOH zich in het jaarplan op een aantal ontwikkelonderwerpen. Centraal hierin zetten we "de kracht van de leerkracht". Hoe zorgen we er met elkaar voor dat de mensen in de scholen zo goed mogelijk zijn toegerust om hun vak uit te oefenen.

De SOPOH-academie speelt hierin een belangrijke rol door het organiseren van netwerken, workshops, inspiratiemiddagen en opleidingen. Veel van de netwerken zijn het afgelopen jaar gevalideerd voor het lerarenregister. We zijn zeer tevreden en trots dat dit in korte tijd gelukt is en er zo veel contacten tot stand gebracht zijn om met elkaar goed onderwijs te realiseren.

In 2017 is opnieuw gericht gestuurd op kwaliteit. Door middel van gesprekken met de directeuren is in kaart gebracht welke kwaliteiten het personeel van SOPOH heeft. Er zijn leergroepen van directeuren geformeerd waarin gesproken wordt over het onderwijsproces en de daarbij behaalde resultaten. De leergroepen organiseren bijeenkomsten voor de leerkrachten om met en van elkaar te leren.

In elke leergroep zit een directeur die lid is van de werkgroep kwaliteit. Deze werkgroep ondersteunt het CvB met het beleid gericht op kwaliteit. Het CvB heeft samen met de werkgroep een instrument ontwikkeld waarbij de kwaliteit van het onderwijs, via audits, goed gemonitord kan worden. Dit instrument is in het najaar 2017 voor het eerst ingezet en geeft het bestuur zicht op de kwaliteit van de scholen.

Ter ondersteuning van het onderwijs in de scholen is ICT een belangrijke component. In het schooljaar 2016-2017 is begonnen met de implementatie van Office 365 in de hele organisatie en is er gestart met het inrichten van een SharePoint-omgeving.

In 2017 is gestart met de voorbereidingen tot het organiseren en realiseren van internationaal georiënteerd basisonderwijs bij obs De Optimist in Hoofddorp. Samen met de gemeente Haarlemmermeer is er door een projectgroep gewerkt aan alles wat nodig is om in januari 2018 te kunnen starten met het IGBO.

Het jaar 2017 is afgesloten met een positief resultaat. Dit geeft SOPOH ook in de toekomst weer de gelegenheid te investeren in gewenste ontwikkelingen. Begin 2017 is de risico-inventarisatie afgerond waarbij SOPOH onderbouwd aangeeft welk bedrag er nodig is om de risico's adequaat op te kunnen vangen en welk bedrag er op termijn beschikbaar is voor investeringen in de kwaliteit van het onderwijs.

De Raad van Toezicht (RvT) heeft zich, naast de reguliere contacten met het CvB, het afgelopen jaar breed laten informeren over hetgeen er speelt in de organisatie, door het afleggen van schoolbezoeken en de contacten met de **GMR**.

We bedanken iedereen binnen onze organisatie voor hun inzet. In 2017 is er weer door alle betrokkenen hard gewerkt en alles stond in de organisatie in het teken van de ontwikkeling van het kind.

C. E. Burggraaff
P.R. Schreuder
College van bestuur SOPOH

1.2 Kernactiviteiten en juridische structuur

De Stichting heeft als algemeen doel het bevorderen van het openbaar primair onderwijs in de gemeente Haarlemmermeer dat bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden. SOPOH staat ingeschreven bij de KvK onder nummer 34107734. Bij SOPOH is ieder kind welkom, ongeacht de sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond.

De activiteiten van SOPOH bestaan uit het lesgeven aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Dit vindt plaats op de volgende scholen:

			Aantal leerlingen:					
			1/10/2017	1/10/16	1/10/15	1/10/14	1/10/13	1/10/12
Burg. Amersfoortschool	Badhoevedorp	15GF	143	153	251	258	238	194
G.Th. Rietveldschool	Badhoevedorp	15JN	545	549	535	543	552	516
Dik Tromschool	Hoofddorp	15OP	171	172	181	153	146	154
Bikube	Hoofddorp	15VR	154	174	176	161	156	159
IJwegschool	Hoofddorp	15XW	130	125	130	134	155	159
De Zilvermeeuw	Lisserbroek	15ZW	109	102	98	86	49	55
Het Palet	Nieuw-Vennep	16FR	135	163	193	215	229	228
De Boog	Nieuw-Vennep	16HB	264	238	244	236	226	205
Zevensprong	Rijsenhout	16IK	155	159	162	163	172	172
De Waterwolf	Vijfhuizen	16JQ	105	109	123	115	127	131
De Zwanebloem	Zwaanshoek	16KR	192	190	197	190	195	178
De Achtbaan	Zwanenburg	16LV	195	190	190	190	188	196
Aldoende	Zwanenburg	16MS	106	84	78	69	77	79
Bosrank	Hoofddorp	16NN	108	110	114	118	120	128
Dr JP Heijeschool - sbo	Hoofddorp	19RS	109	107	107	102	106	125
De Tovercirkel	Hoofddorp	21RP	184	186	178	169	149	156
Twickel	Hoofddorp	23AM	269	246	257	278	297	340
De Octopus	Hoofddorp	23RC	250	271	276	264	265	291
't Joppe	Nieuw-Vennep	26PK	769	747	731	762	786	819
Merlijn	Nieuw-Vennep	27PA	179	173	191	209	247	259
De Optimist	Hoofddorp	27PB	294	294	304	333	356	392
Totaal			4.566	4.542	4.716	4.815	4.918	5.026

bron: DUO CFI

Het marktaandeel van het openbaar onderwijs is licht stijgend. De totale populatie aan basisschoolleerlingen in de Haarlemmermeer is met 400 leerlingen gedaald naar 13.843 terwijl SOPOH in staat is geweest meer leerlingen in te schrijven. Duidelijke groeischolen waren in 2017: Aldoende, de Boog, 't Joppe en Twickel, terwijl Bikube, het Palet en de Octopus krompen. Exclusief de sbo-scholen gaat ruim 32% van de leerlingen naar een openbare basisschool in de gemeente Haarlemmermeer.

1.3 Algemene instellingsgegevens

Het jaarverslag 2017 is gebaseerd op het OCW-richtlijn "Richtlijn Jaarverslag Onderwijs". De financiële en personele administratie en het maken van de jaarrekening worden in eigen beheer uitgevoerd.

Voor de afhandeling van klachten is een externe klachtencommissie beschikbaar. De klachtenregeling is beschikbaar via de internetsite van SOPOH. Op de site is ook de klokkenluidersregeling in te zien.

In 2017 is het bestuur 1 keer uitgenodigd bij de landelijke klachtencommissie om een klacht van een groep ouders toe te lichten. Ook de raad van toezicht was meegenomen in de aanklacht van de ouders. De commissie heeft de klacht onderzocht en ongegrond verklaard. Wel is het bestuur verzocht de klagers te laten weten, wat het bestuur doet om situaties te voorkomen waar ouders over hebben geklaagd. Dit is gebeurd.

1.4 Samenstelling College van Bestuur en Raad van Toezicht in 2017

De Stichting conformeert zich aan de uitgangspunten van de geldende Code Goed Bestuur zoals vastgesteld is door de Algemene ledenvergadering van de PO-raad. Door de wetgever wordt een scheiding tussen uitvoering en (intern) toezichthouder prominenter dan voorheen verplicht gesteld. Deze scheiding kan op een aantal wijzen gestalte worden

gegeven. De Stichting heeft er voor gekozen om deze scheiding te realiseren via het Raad van Toezicht- College van Bestuur model.

Het CvB bestaat uit:

Voorzitter CvB de heer E. G. van Putten tot 31-08-2017
Voorzitter CvB mevr. C. E. Burggraaff vanaf 01-09-2017
Lid CvB de heer P.R. Schreuder

Het CvB informeert de RvT en verantwoordt haar beleid.

De RvT heeft als taak integraal toezicht te houden op de verwezenlijking van de doelstelling van de stichting, het beleid van het CvB en op de algemene gang van zaken in de stichting en de door haar in stand gehouden scholen.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

Voorzitter de heer J.J.N. Walter
Vicevoorzitter de heer J.W. Barzilay
Algemeen lid mevrouw J.P.A. de Goede
Algemeen lid mevrouw A.J. Bast tot 01-10-2017
Algemeen lid de heer J.A. Vonk
Algemeen lid de heer J.Knigge met ingang van 5 Januari 2018

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer verzorgt het administratief beheer voor Stichting Openbare Kantoortijden Scholen (SOKS), een stichting die voor zeven SOPOH scholen buitenschoolse opvang organiseert. De werkzaamheden worden op kostprijsbasis zonder winstopslag afgerekend.

Daar onderwijs niet vermengd mag worden met andere disciplines is SOKS in een aparte stichting ondergebracht. Deze stichting wordt bestuurd door een CvB. Het CvB verantwoordt haar beleid aan de RvT. Het CvB en de RvT bestaan uit dezelfde personen als het CvB en de RvT van SOPOH.

1.5 Verslag Raad van Toezicht

1.5.1 Algemeen

Goed onderwijs, goed bestuur

De Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer is op grond van de wet "goed onderwijs, goed bestuur" (2010 en 2017 gewijzigde versie) zo ingericht dat er sprake is van een functionele scheiding tussen toezicht en bestuur. SOPOH onderschrijft ook de Code Goed bestuur zoals deze eerst in januari 2010 en vervolgens in juni 2017 is vastgesteld door de Algemene ledenvergadering van de PO-raad. Dit betekent dat binnen de stichting de functies van bestuur en intern toezicht sinds juni 2013 in twee verschillende organen van het bevoegd gezag is ondergebracht.

Legitimatie en verantwoording

De RvT handelt op basis van de bevoegdheden die in de statuten en wet- en regelgeving zijn beschreven. De werkwijze van de RvT staat in het reglement van de RvT, welke op de website van SOPOH staat. De RvT heeft een financiële-, remuneratie-, huisvestings- en personeelscommissie. De commissies adviseren de raad over de onderwerpen die binnen hun taakgebied vallen en bereiden de besluitvorming van de RvT voor. Dit laat de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming van en door de RvT onverlet.

Naleving wettelijke voorschriften en rechtmatige besteding van de middelen

De RvT heeft toezicht gehouden op de naleving van de wettelijke voorschriften. De accountant doet hier conform het controleprotocol onderzoek naar en neemt dit op in het accountantsverslag.

De RvT heeft ook toezicht gehouden op de rechtmatige verwerving en de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen en of de wijze van organiseren en de inrichting van de werkprocessen maakt dat de organisatie in control is.

Toezichtvisie en taakopvatting

Naast het uitvoeren van het algemeen toezicht vormt een belangrijk element van de taken van de RvT: het bespreekbaar maken van en sparren over thema's en strategische onderwerpen voor de midden- en lange termijn. De RvT maakt verbinding met alle stakeholders door middel van een open en onderzoekende instelling van de RvT leden. Uiteraard met het oog op het bepaalde in de statuten en de lijn van het koersplan.

De RvT houdt zich bezig met de publieke maatschappelijke belangen en verkleint de afhankelijke positie ten aanzien van de informatievoorziening. Daarbij geldt dat toezicht op afstand niet een kwestie is van toezicht "ver weg" maar juist "dichtbij" en is gericht op:

1. kwaliteit van onderwijs en personeel;
2. toezicht op besturing (en niet uitsluitend op de bestuurders);
3. interne processen waarbij de ontwikkeling van ieder kind voorop staat.

De RvT houdt altijd de doorvertaling naar het effect voor het onderwijs voor ogen. Dit alles in goed overleg met het CvB.

Evaluatie

In januari 2017 hield de RvT een evaluatie vergadering. Hierin is het eigen functioneren van de RvT als geheel geëvalueerd. Ook vond op dat moment de voorbespreking van het functioneren van de leden van het CvB plaats.

1.5.2 Verslag vanuit rol als toezichthouder en sparring partner

Gedurende 2017 richtte het intern toezicht van de Raad van Toezicht (RvT) op de speerpunten:

1. Visie en strategie van SOPOH, met in bijzonder:
  - a.internationaal onderwijs
  - b.huisvesting
2. Relatie met omgeving (onder meer GMR en VTOI)
3. Kwaliteit van onderwijs en
4. HRM.

De RvT richt zich in zijn werk niet alleen op de wettelijke kaders.

Speerpunten

1. Visie en strategie

Bij visie en strategie komt krimp steeds weer aan de orde. De RvT heeft met het CvB gespard over de omgevingsdynamiek waaronder ook 'krimp' en strategische personeelsplanning. De vragen die de RvT bezig hielden waren: kunnen we voor voldoende en kundig personeel zorgdragen, voor adequate doorstroming en professionalisering, aantrekkelijk werkgeverschap en de opvang van zieken. Uiteraard ook wat de impact van deze dynamiek op het onderwijs kan zijn. De RvT heeft het CvB de vraag voorgelegd of de resultaten van het RTC (Regionaal Transfer Center) niet zouden moeten leiden tot de conclusie dat we het contract opzeggen. Maar door nieuwe bezetting van de directeurspositie van het RTC leek er nieuw elan en energie op te zitten, waardoor het CvB er vooralsnog vanaf heeft gezien.

- 1.a Internationaal Onderwijs

SOPOH is erin geslaagd een licentie te verkrijgen van het Ministerie van Onderwijs om het internationaal georiënteerd onderwijs binnen de grenzen van de Ringvaart te mogen organiseren. SOPOH start daarmee in 2018 op de Optimist en heeft voor het eerste jaar het aantal leerlingen aangemeld gekregen die overeenkomen met de inschattingen uit het businessplan.

- 1.b Huisvesting

SOPOH heeft in 2017 1 BRIN nummer moeten inleveren wegens daling in leerlingenaantallen in 2016. Na ampel beraad heeft het CvB besloten de Aldoende en de Achtbaan in Zwanenburg te fuseren in het vooruitzicht van gezamenlijke nieuwbouw zoals voorzien in het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Haarlemmermeer. Verder hebben RvT en CvB een debat gehouden over de leegstaande ruimtes. En de RvT heeft gespard met het CvB over het gemeentelijke Integraal Huisvesting Plan (IHP) in relatie tot de toekomstvisie op onderwijs in de Haarlemmermeer e.o. en de impact van diverse ontwikkelingen waaronder technologische.

2. Relatie omgeving

Een afvaardiging van de Raad van Toezicht (RvT) sprak zowel in maart als in oktober 2017 met de GMR. Regelmatig volgen leden van de RvT trainingen van de VTOI (Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen). De Voorzitter van de RvT en de voorzitter van de CvB hebben het seminar Onderwijsinnovatie georganiseerd door de AOG (Postacademische opleidingen van de Universiteit Groningen) gevolgd. Elke toezichthouder heeft in het verslagjaar twee of drie belangstellingsbezoeken aan SOPOH-scholen gebracht. Ook al om te weten wat er in de organisatie leeft. Om te bezien hoe de primaire processen lopen. En ook om de RvT een gezicht in de organisatie te geven.

3. Kwaliteit van onderwijs

Kwaliteit van onderwijs, de scholen en zaken die tot de kern van SOPOH horen, stonden onder de aandacht van de leden van de RvT. In het overleg met het CvB bespreekt de RvT het agendapunt "kwaliteit van het onderwijs" in elke vergadering, met als doel het monitoren van de voortgang. Gelukkig was de kwaliteit van het onderwijs op het overgrote deel van de scholen afgemeten aan de tussenresultaten en de eindresultaten voldoende tot goed te noemen.

Jammer genoeg kreeg in 2017 een van de scholen de kwalificatie 'zeer zwak' van de inspectie van het onderwijs. De RvT was op de hoogte van de complexe problematiek bij deze school en van de interventies die het CvB in gang had gezet. Tijdens het inspectiegesprek in oktober 2017 werd duidelijk de voortgang in de verbeteraanpak gezien. Een flink aantal scholen scoort boven het landelijk gemiddelde. Daar zijn we trots op. En het CvB heeft met de directeuren een audit systeem voor de kwaliteit van het onderwijs ingeregeld. Dat krijgt van de RvT een welverdiende pluim.

Kansen in het onderwijs

Het CvB heeft de RvT in kennis gesteld van de gegevens over het wel of niet wijzigen van het schooladvies als gevolg van de CITO-resultaten van de leerlingen. Dit naar aanleiding van de constatering van de inspectie van het onderwijs dat scholen vaker gebruik maken van de mogelijkheid om een schooladvies naar boven bij te stellen na een hoger uitgevallen eindtoets. Leraren hebben hogere verwachtingen van kinderen van hoogopgeleide ouders en lagere verwachtingen van laagopgeleide ouders. We hebben gezien hoe dit in de SOPOH-organisatie zit en vervolgcities tot onderzoek afgesproken. De inspectie gaf daarnaast aan dat de verschillen tussen scholen het grootst zijn in Nederland in vergelijking met heel veel andere landen (Staat van het onderwijs 2017). Ook dat is een punt van aandacht.

4. HRM

In de themavergadering van het laatste kwartaal van 2017 heeft de RvT zich gebogen over: hoe behoud ik goede leraren en hoe ben ik een aantrekkelijke werkgever voor nieuwe docenten? Wat moet er daarvoor goed geregeld zijn in de organisatie? Verder hebben we het tijdens de thema-avond gehad over duurzame inzetbaarheid, werkdruk, cultuur en mentaal weerbaar maken van docenten. En vanzelfsprekend zijn ook de twee stakingen van leraren in het basisonderwijs aan de orde gekomen (5 oktober 2017 en 12 december 2017).

Reguliere zaken

In het verslagjaar vergaderde de RvT 5 keer. Daarnaast zijn de financiële commissie, de remuneratiecommissie en de huisvestingscommissie van de RvT verscheidene keren bijeengekomen met specialisten en het College van Bestuur.

Tijdens de reguliere vergaderingen zijn het jaarverslag en de jaarrekening 2016 goedgekeurd. De goedkeuringen gaven aanleiding om het CvB decharge te verlenen over 2016. Elk kwartaal bespreekt de RvT met het CvB de managementrapportages (MARAP). Verder heeft de RvT de begroting voor 2018 inclusief de meerjarenbegroting 2019-2021 goedgekeurd. En tot slot keurde de RvT de evaluatie van het Jaarplan 2017 en de opzet voor het Jaarplan 2018 goed.

In dit boekjaar heeft de RvT 3 bijzondere (goedkeurings)besluit genomen.

- aanstelling van een tijdelijke voorzitter van het College van Bestuur, Erica Burggraaff, per september 2017 (voor de duur van één jaar).
- de vaststelling van de inschaling van het College van Bestuur zoals vereist in de WNT (wet normering topinkomens van functionarissen in het onderwijs).
- herbenoeming van Van Ree accountant als accountant voor SOPOH.

Andere onderwerpen waren:

Minder reguliere zaken

Afscheid Voorzitter van het College van Bestuur SOPOH

Onze voorzitter van het College van Bestuur, Evert van Putten, heeft besloten met vervroegd pensioen te gaan. De RvT heeft hem gewaardeerd en bedankt voor zijn inzet voor rust en stabiliteit in de SOPOH-organisatie na een turbulente periode. Zijn continue streven naar kwalitatief goed onderwijs "met passie, plezier en professionaliteit" heeft aantoonbaar vruchten afgeworpen. SOPOH heeft onder zijn leiding een ontwikkeling doorgemaakt in kwaliteit van dienstverlening op het bestuurskantoor en in potentie van schoolleiderschap en leerkracht. Hij heeft zich 40 jaar met veel energie, gedrevenheid, kennis van zaken en bovenal enthousiasme ingezet voor het openbaar onderwijs binnen SOPOH en de Haarlemmermeer. Daar zijn wij hem zeer erkentelijk voor. Bij het afscheid werd Evert van Putten de erespeld van de gemeente Haarlemmermeer toegekend.

Afscheid lid RvT SOPOH

Een lid van de Raad van Toezicht, mevrouw Anja Bast, tevens lid van de financiële commissie van de RvT heeft besloten haar functie per oktober 2017 neer te leggen.

Ook mevrouw Bast heeft veel voor de organisatie betekend, eerst als lid van de GMR en daarna als RvT lid. Ook haar zijn wij veel dank verschuldigd.

Benoeming nieuw lid van de RvT SOPOH

In de vacature van Anja Bast heeft de oudergeleding van de GMR de heer Jeroen Knigge voorgedragen aan de RvT. De RvT heeft die voordracht overgenomen. In de openbare vergadering van de gemeenteraad van de Haarlemmermeer van 7 december 2017 is de heer Knigge benoemd als RvT lid voor een termijn van 4 jaar vanaf 5 januari 2018.

Klacht tegen de RvT

Door ouders van de Burgemeester Amersfoortschool is bij de klachtencommissie voor het Onderwijs een klacht tegen de RvT ingediend als zou zij geen verantwoordelijkheid hebben genomen om maatregelen te treffen teneinde de - volgens hen - onveilige situatie op de BAS en het - volgens hen - onveilige klasklimaat een halt toe te roepen. Die klacht tegen de RvT is door de klachtencommissie ongegrond verklaard.

1.5.3 Verslag vanuit werkgeversrol

De RvT beoordeelt het functioneren van het bestuur. Het functioneren van het bestuur wordt beoordeeld in relatie tot het functioneren van de stichting. Wat is er nodig voor het onderwijs om de kwaliteit van het onderwijs te maximaliseren en alle randvoorwaarden te creëren voor de maximale ontplooiing van kinderen.

De remuneratiecommissie heeft in 2017 verschillende gesprekken met de leden van het college van bestuur gevoerd. Tijdens deze gesprekken zijn afspraken gemaakt over te behalen resultaten, zaken die goed gaan danwel verbetering behoeven en de gewenste ondersteuning daarbij. Verder zijn er prestatieafspraken gemaakt.

1.5.4 Samenstelling en bezoldiging RvT

Naam Geboortjaar	Functie en deskundig heid	Beroep en Nevenfuncties	Woonplaats	Jaar Aantreden + Herbenoemina	Herbenoem- baar en Voordracht	Commissie
Dhr. J.J.N. Walter 1961	Voorzitter Algemeen bestuurlijk Planning en Control HRM	Director LTM KLM 1. Voorzitter RvT SOKS 2. Voorzitter klachtencie, inspraak gem. Haarlem 3. lid RvT OPSPoor (PO Purmerend	Vijfhuizen	2013 herbenoeming 2018	Nee, Geen	Remuneratie Huisvesting
Dhr. J.W. Barzilay 1961	Vice- Voorzitter Algemeen bestuurlijk	CEO SEIN 1. Vice- Voorzitter RvT SOKS	Driehuis	2013 herbenoeming 2018	Nee, GMR	Financieel Personeel
Mevr. A. Bast 1969	Lid RvT Financiën	Bestuurslid controlepraktijk bij ACCON avm 1. id RvT SOKS	Badhoeve- dorp	2013 tot 01-10-2017	Nee, oudergeleding GMR	Financieel Huisvesting
Dhr. J.A. Vonk 1969	Lid RvT Planning en Control	Algemeen directeur AM Match 1. lid RvT SOKS	Hoofddorp	2013 herbenoeming 2018	Nee , Geen	Financieel
Mw. J.P.A. de Goede 1954	Lid RvT Organisatie- ontwikkeling Professional- isering Marketing/ Communica- tie	Eigenaar Coreness B.V. 1. lid RvT SOKS 2. vice-vz RvC Wooncompagnie 3. Vice- voorzitter RvT OVO Zaanstad 4. Lid van RvC Pré Wonen	Zaandam	2013 herbenoeming 2018	Nee, oudergeleding GMR	Renumeratie Personeel

De honorering van de raad valt binnen de vigerende wettelijke kaders, te weten de Wet honorering Topinkomens (WNT). De Raad onderschrijft de uitgangspunten die in de beroepsregels worden gehanteerd, waaronder terughoudendheid die een RvT van een onderwijsinstelling dient te betrachten bij het vaststellen van de hoogte van de eigen bezoldiging. Soberheid vinden wij gepast vanwege de publieke taak van de onderwijsinstelling.

De bezoldiging bedraagt vanaf december 2013:

Per lid/ per jaar 3.450 euro

Voorzitter/ per jaar 6.900 euro.

1.5.5 Dankwoord

Tenslotte bedankt de Raad van Toezicht het CvB en alle medewerkers van SOPOH voor hun inzet en bijdrage in 2017.

Johan J.N. Walter,
voorzitter Raad van Toezicht

1.6 GMR

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) voor de SOPOH bestaat formeel uit 6 ouders en 6 personeelsleden. De GMR vertegenwoordigt 21 basisscholen en bespreekt de aangelegenheden die alle of een meerderheid van de scholen betreft.

De GMR heeft een rol in het:

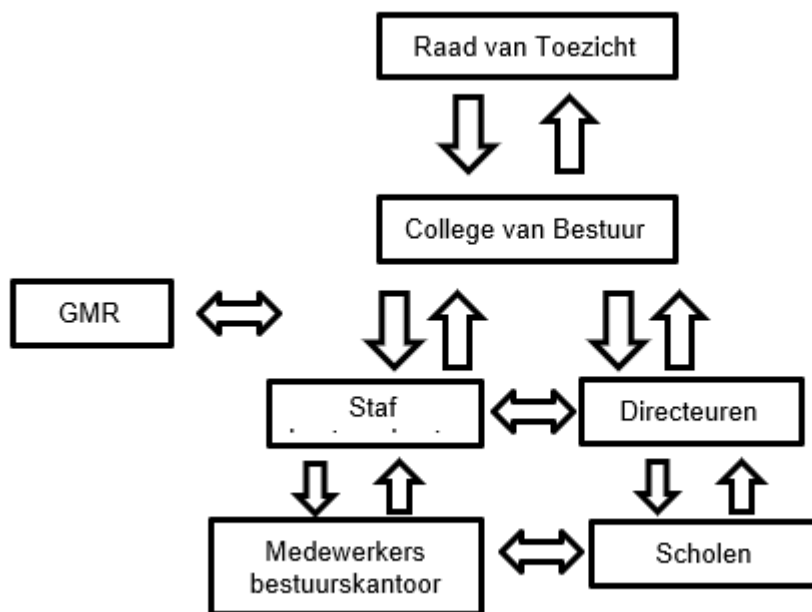
- Toetsen van het voorgesteld beleid
- Toetsen van de evaluatie van de uitvoering van bestaand beleid

De GMR maakt een eigen jaarverslag dat op de SOPOH website beschikbaar is.

In 2017 is de samenstelling van de GMR diverse keren gewijzigd. Leden uit de oudergeleding en leden uit de personeelsgeleding zijn gestopt als lid van de GMR. De praktijk leert, dat het steeds minder eenvoudig blijkt te zijn, mensen voor de GMR te interesseren. Gelukkig is het opnieuw gelukt de GMR weer op voldoende sterkte te krijgen, zodat zij haar taak goed kan uitoefenen.

1.7 Organogram Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer

SOPOH voldoet aan de wetgeving omtrent toezicht en bestuur.
De Raad van Toezicht heeft het College van Bestuur aangesteld.

De Wet op het primair onderwijs en de statuten zijn de fundamenten van de stichting.

1.8 Belangrijkste elementen van het gevoerde beleid

De beleidsvoornemens van SOPOH zijn beschreven in het Koersplan 2014-2018. In jaarplannen worden deze voornemens uitgewerkt. In de evaluatie van het jaarplan (zie website SOPOH) en de opbrengstrapportages wordt per schooljaar uitvoerig gerapporteerd over de resultaten en de verhouding tot de inzet van middelen. In 2017 zijn de activiteiten gericht op:

Personeel:

Op het gebied van personeel hebben we in 2017 het volgende gedaan:

- het in verder in kaart brengen van de kwaliteit van de leerkracht. Per school is in een gesprek met de directeur een beeld gevormd van de huidige kwaliteit van functioneren van de leerkracht en het ontwikkelingsperspectief.

- het uitvoeren van het ontwikkelbeleid voor leerkrachten gerelateerd aan de uitgangspunten van de CAO PO en die van SOPOH. In het ontwikkelbeleid is de gesprekkencyclus beschreven en de manier waarop SOPOH de medewerkers ondersteunt in hun ontwikkeling (zoals het beeldcoachtraject en de competentie thermometer).
- het voortzetten van het inzetten van het instrument de Competentiethermometer om zichtbaar te maken op welke wijze de leerkracht zich tot nu toe heeft ontwikkeld en welke vervolgstappen er (mogelijk) nodig zijn.
- het gebruiken van de nieuwe formulieren voor functionerings- en beoordelingsgesprekken voor leerkrachten en directeuren.
- het actief participeren in het project Opleiden in de school 2.0.
- het actief participeren in een Regionaal Transfer Centrum met 8 andere besturen uit de regio om een interbestuurlijke invalpool te creëren, waardoor er meer werk in de regio in het onderwijs wordt gecreëerd.

Onderwijs

Op het gebied van onderwijs stond centraal:

- het inzetten van onderwijsassistenten op die scholen waar vraag is naar extra handen in de klas om:
  - kinderen te ondersteunen bij het leren lezen en leren rekenen, gezien de resultaten tot nu toe.
  - kinderen te begeleiden in de sociaal-emotionele ontwikkeling, gezien het klimaat in de groep.
  - de leerkracht te ondersteunen vanwege een groot aantal leerlingen in één jaargroep.
  - leerlingen te ondersteunen bij een extra aanbod in het kader van verbreden en verdiepen van de leerstof.
- het zichtbaar maken en gericht verbeteren van tussenresultaten en eindresultaten van groepen, van scholen en de resultaten SOPOH-breed. Gebleken is dat de kwaliteit van het onderwijs nog niet op elke school van SOPOH voldoende is. Het College van Bestuur heeft samen met de directie van de betreffende scholen interventies toegepast om de kwaliteit van het onderwijs positief te beïnvloeden.
- SOPOH-breed werken aan een traject - SOPOH gaat voor lezen 2.0 - om het technisch lezen en het plezier in lezen een impuls te geven zodat het niveau van het technisch lezen in elke SOPOH-school positief wordt beïnvloed.
- organiseren van internationaal georiënteerd basisonderwijs.
- het door ontwikkelen van voltijds onderwijs aan hoogbegaafde kinderen.
- het door ontwikkelen van Taakspel (= een methodiek voor taakgericht werkgedrag bij leerlingen)

De opbrengsten van de scholen op het vlak van taal en rekenen laten gemiddeld een stijgende lijn zien, dank zij de interventies die door de analyse van opbrengsten per leerling, leergroepen school op de verschillende niveau's plaats vinden. Directeuren en leerkrachten leren van elkaar en spreken elkaar aan op verbeter noodzaak en -mogelijkheid. De eindopbrengsten (CITO, IEP) van 4 scholen scoorden in juni 2017 onder het landelijke gemiddelde. In twee scholen is dat het effect van de specifieke (en kleine) groepssamenstelling. Bij twee andere scholen is sterk ingezet op kwaliteitsverbetering, waarvan het effect ook zichtbaar wordt in de leeropbrengsten van de andere groepen. Op groep 8 heeft deze verbeter slag nog onvoldoende effect gehad.

Aan de hand van de tussenresultaten en de eindresultaten maakt elke school een zelf evaluatie. Deze zelfevaluatie, bestaande uit een analyse, het bepalen van zorgsignalen en het maken van een plan van aanpak wordt in september met het bestuur gedeeld. In het gesprek over de zelfevaluatie maakt het bestuur afspraken met scholen om de resultaten waar nodig positief te beïnvloeden

SOPOH neemt de doelstelling van openbaar onderwijs serieus en is toegankelijk voor ieder kind. De fysieke ruimte in de school (maximum capaciteit bereikt) of de zeer specifieke onderwijsbehoefte van een leerling kunnen echter leiden tot verwijzing naar een andere school, omdat SOPOH daar -soms in de omstandigheden van een bepaalde groep- niet adequaat aan kan tegemoetkomen. De toelating tot het speciaal basisonderwijs vindt plaats via het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Haarlemmermeer.

Organisatie

Op het gebied van organisatie is ingezoomd op:

- het verder ontwikkelen van de SOPOH-academie

De SOPOH-academie organiseert bijeenkomsten, workshops, lezingen, netwerkbijeenkomsten, intervisiebijeenkomsten, professionele leergemeenschappen. Veel van de netwerken zijn het afgelopen jaar gevalideerd voor het lerarenregister.

In het kader van "SOPOH gaat voor lezen" 2.0 is onder leiding van de werkgroep kwaliteit en in samenwerking met de SOPOH-academie inhoud gegeven aan dit traject.

- het creëren van een leerlijn mediawijsheid voor de groepen 1 t/m 8 in elke school onder leiding van een coach mediawijsheid.
- het inrichten van een office 365 netwerk omgeving.
- duurzaamheid

Huisvesting

Bij huisvesting zijn de belangrijkste activiteiten geweest:

- het opbouwen van professioneel onderhoudsbeheer ter verbetering van de onderhoudsconditie van de schoolgebouwen.
- het krijgen van grip op het energiegebruik in de gebouwen en de daaraan verbonden kosten. Het doel hierbij is om zicht te krijgen op het werkelijke verbruik en welke maatregelen te nemen zijn om het energieverbruik te verlagen. Al eerder is een protocol gemaakt dat handvatten geeft om het energieverbruik in de scholen positief te beïnvloeden.
- het rekening houden bij onderhoudsactiviteiten met op duurzaamheid gerichte materialen en andersoortige toepassingen.
- oriëntatie en beleidsvorming op de spreiding en instandhouding van SOPOH-scholen op de middellange en lange termijn, ook in het kader van het gemeentelijk IHP-beraad
- voorbereidingen voor het uitvoeren van vervangende nieuwbouw ten behoeve van de G. Th. Rietveldschool in Badhoevedorp en Dik Trom in Hoofddorp.
- de intentie uitgesproken om deel te nemen aan de "schooldakrevolutie", een project om scholen gebruik te laten maken van zonne-energie.

PR-Marketing

Bij PR en marketing is de aandacht vooral gericht op:

- het in kaart hebben van het marktaandeel van het openbaar onderwijs in de gemeente Haarlemmermeer. SOPOH heeft een marktaandeel van ongeveer 31%. Ten opzichte van eerdere jaren is dit marktaandeel overall gelijk gebleven. Inmiddels zien we ook, dat er in sommige wijken het marktaandeel van de SOPOH-school is vergroot. Het streven van SOPOH is een marktaandeel te hebben van 40 % in 2020.
- in alle SOPOH-scholen is er gericht aandacht voor publiciteit. De scholen zorgden ervoor dat zij tenminste 2 keer per jaar in de krant verschijnen met een artikel over iets bijzonders vanuit de school. Daarnaast werd er gewerkt aan goede websites en aan heldere communicatielijnen.
- een open dag op woensdag 15 maart 2017 voor alle SOPOH-scholen. Daarnaast organiseren scholen meerdere open dagen, organiseren scholen activiteiten voor geïnteresseerde ouders, hebben scholen contact met peuterspeelzalen.
- de samenwerking met SOKS, die op zes SOPOH-scholen de voor- en naschools opvang verzorgt.

Financiën

De doelstelling in het koersplan 2014-2018 zegt, dat er tot en met 2018 zichtbaar is gewerkt aan een degelijk en verantwoord financieel beleid.

In 2017 is gericht gewerkt aan

- het maken van een goed en degelijk jaarverslag en jaarrekening over 2016.
- het maken van vier kwartaal management rapportages waardoor de stand van zaken op financieel gebied binnen SOPOH zichtbaar is.
- het sturen op het inzetten van budgetten bedoeld voor vastgestelde en begrote uitgaven.
- volgen van de begrote uitgaven weergegeven in de begroting 2017.
- het bewust en verantwoord inzetten van gelden.
- het tijdig opmaken van de jaarrekening 2017
- het uitvoeren van een risicoanalyse ter bepaling van het gewenste eigen vermogen

1.9 Kwaliteit van het onderwijs

Het bestuur van SOPOH monitort de kwaliteit van het onderwijs van haar scholen. Dit doet zij door de tussen- en eindopbrengsten met de directeuren en de IB-ers van de scholen te bespreken. Aan de hand van de resultaten worden waar nodig passende interventies toegepast. Deze interventies kunnen vervolgesprekken zijn met het bestuur, koppelingen van scholen om kennis en kunde te delen en het inhuren van externe expertise.

In 2017 is gestart met een proces van zelfevaluatie en audit op onderwijskwaliteit. De directeuren hebben leernetwerken gevormd. Ieder leernetwerk audit de onderwijskwaliteit van de bijbehorende scholen met als referentiepunt het inspectiekader. De diepgaande audit met document-analyse en 4-6 klassenbezoeken vindt plaats onder leiding van een externe deskundige. In het najaar van 2017 zijn vijf scholen geauditeerd. De auditcommissie rapporteert aan de school en het CvB. De directeuren betrekken de uitkomsten van de audit in hun verbeterplannen per schooljaar. Bij één school leidde de audit direct tot een aantal verbetermaatregelen. In het voorjaar van 2018 zijn opnieuw vijf scholen geauditeerd.

In het schooljaar 2016-2017 zijn drie scholen opnieuw door de inspectie onderzocht op de kwaliteit van het onderwijs. Het resultaat is, dat nu deze scholen weer voldoen aan de norm. Deze scholen hebben weer het zogenoemde basisarrangement. Daarnaast heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek gedaan op 1 van de SOPOH-scholen.

waaruit bleek dat de kwaliteit van het onderwijs niet op orde is. De school ontving het predicaat zeer-zwak. Het bestuur heeft met de directie en de IB-er een plan van aanpak gemaakt en is er hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs op deze school. Binnen een half jaar was al zichtbaar, dat er grote vooruitgang is geboekt. In het voorjaar van 2018 zal de inspectie op nieuw de betreffende school op kwaliteit onderzoeken. Doordat het bestuur samen met de directeuren steeds de kwaliteit van het onderwijs monitoren is het in 2017 zichtbaar geworden, dat de resultaten in de scholen SOPOH-breed sterk zijn verbeterd.

De onderwijskundige doelstelling van de scholen wordt door elke school, in overleg met de ouders en de MR, bepaald. Binnen SOPOH zijn Daltonscholen, een Montessorischool en een Janaplan school. SOPOH staat voor goed onderwijs en geeft dat jaarlijks een extra impuls door vanuit het Koersplan activiteiten in te zetten die tot verbetering van de onderwijsprestaties leiden. In 2017 is veel aandacht gegeven aan de kwaliteit van de leerkracht, ondersteuning in de klas, het project 'SOPOH gaat voor lezen' en de SOPOH Academie. Deze onderwerpen zijn reeds toegelicht in hoofdstuk 1.8.

Er worden nu en in de nabije toekomst geen werkzaamheden verricht op het gebied van onderzoek.

1.10 Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

SOPOH maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Haarlemmermeer. Binnen dit samenwerkingsverband wordt er vanuit een intensieve samenwerking invulling gegeven aan het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Om passend onderwijs te kunnen verzorgen gaat men uit van het creëren van de optimale context. Dit houdt in, dat men kijkt naar de ondersteuningsvraag van de leerling. Daar waar het antwoord op de ondersteuningsvraag het beste beantwoord kan worden, is er een plek voor de leerling. In 96% van de gevallen is dit in het reguliere onderwijs. In 4% van de gevallen maakt men gebruik van het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. Vanuit het samenwerkingsverband worden er gelden beschikbaar gesteld aan elk schoolbestuur naar rato van het aantal leerlingen. Elk bestuur bepaalt op welke manier zij dit geld inzet. SOPOH kiest ervoor om een deel van dit geld te gebruiken voor extra handen in de klas (bovenschoolse onderwijsassistenten) en een deel van dit budget wordt gebruikt op schoolniveau om daar waar het nodig is extra expertise in te huren. In de praktijk zien we dat het de scholen in het algemeen lukt inhoud te geven aan hoe passend onderwijs is bedoeld. Echter voor het daarnaast financieren van het voltijds onderwijs aan hoogbegaafde kinderen schieten de middelen passend onderwijs substantieel tekort. SOPOH heeft in het schooljaar 2017/2018 er in het belang van deze kinderen voor gekozen twee jaar lang extra eigen middelen in te zetten, naast de verlaagde vrijwillige ouderbijdrage van € 750 per kind.

2. Hoofdelementen van het gevoerde financieel beleid

SOPOH beschikt over reserves en voorzieningen. De voorzieningen zijn vastgesteld in overeenstemming met de geldende richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Voor de bestemde reserves gelden (interne) bestedingsafspraken. De reserve ouders is beschikbaar voor de ouders. Voor de Algemene reserve wordt berekend wat de gewenste hoogte is voor SOPOH zodat er voldoende geld beschikbaar is voor de risico's en de investerings- en liquiditeitsbehoefte.

2.1 Reserves

SOPOH kent de volgende reserves:

2.1.1 Algemene reserve (publiek). Deze reserve wordt bovenschools beheerd en vormt de financiële buffer ter dekking van risico's en de liquiditeit. Er is geen bestedingsdoel meegegeven aan deze reserve. Op 31 dec. 2017 bedraagt de algemene reserve € 4.906.664

2.1.2 Reserve herwaardering (publiek). Jaarlijks wordt de vrijval geboekt die te maken heeft met de boekwaarde van de in 2011 geactiveerde investeringen. De vrijval loopt door tot en met 2029. De reserve bedraagt op 31 dec. 2017 € 227.613.

2.1.3 Investeringsreserve (publiek). Deze reserve is beschikbaar voor de Koersplanactiviteiten die uitgevoerd worden in de periode 2014-2018. Het volledige bedrag is beschikbaar om in de loop van de jaren uit te geven aan de Koersplanactiviteiten. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met het opnemen van gewenste activiteiten vanuit het Koersplan die gecontinueerd moeten worden. Op 31 dec. 2017 bedraagt de reserve € 127.175. Dit bedrag is beschikbaar voor de Koersplanactiviteiten jan- juli 2018.

2.1.4 Reserve ouders (privaat). Deze reserve is bestemd voor de activiteiten van en door ouders. De besteding loopt door zolang en door de ouders activiteiten georganiseerd worden. Op 31 dec. 2017 bedraagt de reserve € 271.582

2.1.5 Reserve bestedingsdoel scholen (publiek). Deze reserve is bestemd voor de scholen die 2017 met een positief resultaat hebben afgesloten. Zij hebben aangegeven waar zij het restant budget in 2018 aan uit willen geven,

het bedrag is alleen in 2018 beschikbaar. Naar aanleiding van de jaarrekening 2017 kan deze reserve weer gevuld worden met het positief resultaat van de scholen in 2017. Op 31 dec. 2017 bedraagt de reserve € 100.000.

2.2 Voorzieningen

SOPOH kent de volgende voorzieningen.

2.2.1 Voorziening onderhoud - stand per 31 dec. 2017 € 408.379

Deze voorziening is bedoeld voor het meerjarig onderhoud op de scholen conform het vastgestelde meerjaren onderhoud beleidsplan (MOP). Het vernieuwde MOP (incl. buitenonderhoud) laat zien dat de hoogte van de voorziening voldoende is.

2.2.2 Voorziening jubilea- stand per 31 dec. 2017 € 187.320

Deze voorziening is ingesteld in verband met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Hiermee worden de jubilea uitgaven (alleen de extra salarisuitkering conform CAO) gewaarborgd voor de komende jaren. Er wordt rekening gehouden met een normbedrag van € 600 per fte.

2.2.3 Voorziening tbv kosten instroomtoets WW- stand per 31 dec. 2017 € 74.197

Deze voorziening wordt aangewend voor de bekostiging van kosten die voor rekening van SOPOH komen op het moment dat de instroomtoets afgewezen wordt door het UWV/PF. Deze reserve dekt alle nu bekende uitkeringskosten die ten laste van de Stichting gebracht gaan worden.

3. Toekomstparagraaf en meerjarenperspectief

Meerjarenbegroting 2018-2021				
teldatum 1 okt.	2017	2018	2019	2020
aantal leerlingen	4.568	4.570	4.580	4.590
aantal groepen normatief	197	197	198	198

Bearotina		2018	2019	2020	2021
Personeel	inkomsten	18.458.430	18.587.300	18.684.500	18.837.200
	uitgaven	18.458.430	18.587.300	18.684.500	18.837.200
	saldo	0	0	0	0
OLP school	inkomsten	2.516.700	2.529.400	2.570.200	2.604.300
	uitgaven	2.516.700	2.529.400	2.570.200	2.604.300
	saldo	0	0	0	0
Huisvestina	inkomsten	2.256.000	2.271.500	2.308.500	2.303.000
	uitgaven	2.256.000	2.271.500	2.308.500	2.303.000
	saldo	0	0	0	0
P&A	inkomsten	1.371.000	1.392.300	1.575.500	1.569.010
	uitgaven	1.543.300	1.490.250	1.582.850	1.564.150
	saldo	-172.300	-97.950	-7.350	4.860
Bestuurskantoor	inkomsten	1.119.200	1.119.300	1.118.200	1.118.800
	uitgaven	1.119.200	1.119.300	1.118.200	1.118.800
	saldo	0	0	0	0
Totaal		-172.300	-97.950	-7.350	4.860

Waarvan

Koersplan	-127.900	-14.500	-11.600	
Vrijval herwaarderina	-44.400	-27.000	-27.000	-27.000
IGBO via algemene reserves	0	-56.450	31.250	31.860

-172.300 1   -97.950 1   -7.350 1   4.8601

Verloop van de reserves:

Stand per 31-12-2016		verrekening resultaat 2017	2018	2019	2020	2021	Eindstand reserve
Alaemene reserve	4.399.953	506.711		-56.450	25.625	31.860	4.907.699
Reserve herwaarderina	272.113	-44.500	-44.400	-27.000	-27.000	-27.000	102.213
Reserve ouders	217.534	54.048					271.582
Investerinasreserve	360.875	-233.700	-127.900	-14.500	-5.975		-21.200
Bestedini:isdoel scholen	100.000						100.000
subtotaal	5.350.475	282.559	-172.300	-97.950	-7.350	4.860	5.360.294

Uit het meerjarenperspectief blijkt dat SOPOH iets groeit wat betreft het aantal leerlingen. De leerlingenpopulatie binnen de Haarlemmermeer neemt af tot en met 2027 en SOPOH is in 2017 in staat gebleken de teruggang te stoppen en het marktaandeel licht te vergroten.

Wat betreft het personeel wordt er samengewerkt met andere schoolbesturen in een Regionaal Transfer Centrum voor het aantrekken van tijdelijk personeel.

Voor wat betreft de leegstand wordt in overleg met de gemeente en andere schoolbesturen gekeken naar beschikbaarheid van de scholen en de mogelijkheden van medegebruik.

Uit het meerjarenformatieplan blijkt het volgende. Door de stabilisatie van het aantal leerlingen vindt een stabilisatie van het aantal personeelsleden plaats.

Kalenderjaar	2017	2018	2019	2020
Totaal fte	297.2	297.2	297.2	297.2
Onderverdeeld in:				
Directie scholen	22.8	22.8	22.8	22.8
Onderwijzend personeel	236.7	236.7	236.7	236.7
Overig	37.7	37.7	37.7	37.7

De verdeling per schooljaar is conform de verdeling per jaar. Gezien de stabilisatie van het aantal leerlingen wordt er een gelijkblijvende formatie verwacht. In 2018 worden er extra middelen verwacht ter vermindering van de werkdruk. In hoeverre dit invloed heeft op de personeelsformatie moet nog blijken.

Op de teldatum 1 oktober 2017 waren er 4.566 leerlingen ingeschreven. De prognose voor de komende jaren:

1 oktober 2018 4.570

1 oktober 2019 4.580

1 oktober 2020 4.590

SOPHO is in 2017 bezig geweest met de voorbereidingen voor het organiseren van Internationaal Georiënteerd Basis Onderwijs (IGBO) gekoppeld aan één van onze basisscholen. Per 1 januari 2018 is deze vorm van onderwijs gestart op basisschool de Optimist in Hoofddorp.

Continuïteitsparagraaf: meerjarenperspectief 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
1 Activa				
	2 293 728	2 496 028	2 639 628	3 041 728
1 1 Vaste activa	2 293 728	2 496 028	2 639 628	3 041 728
1 2 Vorderingen	1748815	1748815	1 748 815	1748815
1 3 Liquide middelen	4 944 662	5 027 817	5 073 776	3 626 741
Vlottende activa	6 693 477	6 776 632	6 822 591	5 375 556
Totale Activa	8.987 205	9 272 660	9 462 219	8417284
waarvan gebouwen en terreinen	44 278	29 605	14 932	259
2 Passiva				
2 1 Eigen vermogen	5 633 034	5 460 734	5 362 784	5 355 434
2 2 Voorzieningen	669 897	1 127 652	1415161	377 576
2 4 Kortlopende schulden	2 684 274	2 684 274	2 684 274	2 684 274
Totale Passiva	8 987 205	9 272 660	9 462 219	8 417 284
waarvan privaat vermogen	217 534	217 534	217 534	217 534
	2017	2018	2019	2020
3. Baten				
3.1 Rijksbijdragen	24.375.751	23.203.100	23.454.800	23.723.800
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	47.347	12.000	12.000	12.000
3.5 Overige baten	872.979	2.501.230	2.428.000	2.516.100
totaal baten	25.296.077	25.716.330	25.894.800	26.251.900
4. Lasten				
4.1 Personeelslasten	20.222.665	20.283.430	20.390.400	20.494.400
4.2 Afschrijvingen	519.832	531.500	525.900	489.900
4.3 Huisvestingslasten	2.031.300	2.157.300	2.172.800	2.308.500
4.4 Overige lasten	2.245.645	2.921.400	2.908.650	2.971.450
totaal lasten	25.019.444	25.893.630	25.997.750	26.264.250
Saldo baten en lasten	276.633	177.300-	102.950-	12.350-
5. Financiële baten en lasten				
Financiële baten	5.926	5.000	5.000	5.000
Saldo financiële baten en lasten	5.926	5.000	5.000	5.000
Resultaat	282.559	172.300-	97.950-	7.350-
Solvabiliteit	62,68	58,89	56,68	63,62
Liquiditeit	2,49	2,52	2,54	2,00

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de kosten van activiteiten die voortvloeien uit het Koersplan 2014-2018. Er worden jaarlijks activiteiten in gang gezet die te maken hebben met de kwaliteit van het onderwijs als het gaat om goed personeel, kwaliteit van het onderwijs en de organisatie voor wat betreft centrale scholing, ICT en

leergroepen. Voor de uitvoering van het koersplan is in de periode 2014-2018 extra geld beschikbaar vanuit een impulssubsidie ontvangen ultimo 2013 die is opgenomen in een investeringsreserve. De meerjarenbegroting gaat uit van een dekkende exploitatiebegroting. Het negatief resultaat wordt veroorzaakt door het inzetten van de investeringsreserve voor een extra kwaliteitsimpuls zoals beschreven in het koersplan 2014-2018. Vanaf augustus 2018 wordt er een nieuw Koersplan voorzien. De kosten die hieruit voortvloeien zijn niet meegenomen in deze meerjarenbegroting.

Bij de investeringen is rekening gehouden met investeringen voor nieuwe methodes/onderwijs leerpakket (OLP) en ICT op schoolniveau (die door de school bepaald worden) en investeringen voor meubilair. Voor alle onderdelen bestaan meerjarenbegrotingen die jaarlijks geactualiseerd worden.

Uit het Meerjarenonderhoudsplan blijkt dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor de activiteiten die opgenomen zijn bij het groot onderhoud, de dotatie aan de voorziening onderhoud is verhoogd. De huisvestingskosten worden gedekt uit de reguliere begroting, eventuele bouwprojecten komen voor rekening van de gemeente.

De solvabiliteit daalt door de investeringen en blijft ruim voldoende om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. De negatieve rentabiliteit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten van de Koersplanactiviteiten.

3.1 Algemene kengetallen

De liquiditeit (vorderingen+liquide middelen /gedeeld door de kortlopende schulden) is 2,49 (was 2,38) en hiermee ruim voldoende. De liquiditeit geeft aan in hoeverre SOPOH aan haar verplichtingen op korte termijn (1jaar) kan voldoen. Een ratio van 1 is voldoende.

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de SOPOH aan haar verplichtingen op korte en lange termijn kan voldoen. De solvabiliteit 1 (excl. Voorzieningen) is 62,68 (was 65) en ruim voldoende om te kunnen voldoen aan de verplichtingen. De solvabiliteit 2 (incl. de voorzieningen) is 70,13 (was 69.68) en is ruim voldoende om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

De kapitalisatiefactor is 35,29 ten opzichte van 33.01% in 2016. Dit is de uitkomst van de berekening: Totaal balans minus de materiële vaste activa (huisvesting) gedeeld door het Totaal van de baten. De commissie Don heeft een onder- en bovengrens aangegeven van 20% - 35%. Het rijk heeft deze signaleringsgrenzen overgenomen om schoolbesturen te monitoren. Een schoolbestuur met een kapitalisatiefactor boven de 35% wordt gerekend tot een 'te rijk bestuur' die de beschikbare middelen onvoldoende inzet voor het onderwijs. De al afgesproken investeringen in Internationaal onderwijs en de nog voorgenomen investeringen gekoppeld aan het nieuwe koersplan zullen naar verwachting de vermogenspositie van SOPOH in 2018 duidelijk binnen de bandbreedte brengen.

In de verdere toelichting is terug te vinden hoe dit resultaat tot stand gebracht is.

Het streven is de kapitalisatiefactor boven de 20% te houden.

De financiële positie op de balansdatum is prima. We zien dat de investeringen op het gebied van ICT, OLP en meubilair zijn afgenomen. De keuze voor investeringen voor OLP en ICT wordt op schoolniveau bepaald en jaarlijks herzien in de begroting. De liquide middelen zijn hoger geworden. Door het positieve resultaat is het Eigen Vermogen gestegen.

3.2 Interne risicobeheersing en -controlesysteem

Het interne risicobeheersing en -controlesysteem:

SOPOH werkt met een jaarlijkse planning en control cyclus. De onderlinge verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het Managementstatuut en het Financieel beleidsplan. In het Managementstatuut worden vooral de taken en bevoegdheden van de schooldirecteur ten opzichte van het CvB geregeld. In het Financieel beleidsplan worden de financiële kaders vastgesteld.

Elke school werkt met een schoolplan en een jaarplan. Tevens is er een financiële kalender. De volgende activiteiten zijn intern gepland:

Kwartaalrapportages op stichtingsniveau. Hierin wordt een overzicht opgenomen van de werkelijke inkomsten en uitgaven met een prognose voor de rest van het jaar en de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Verder wordt er aandacht gegeven aan de kwaliteit van het onderwijs, de Koersplanactiviteiten en relevante gebeurtenissen.

Meerjarenbegroting op Stichtings- en schoolniveau (incl. vervanging OLP, ICT en meubilair).

Jaarbegroting op Stichtings- en schoolniveau binnen de vastgestelde kaders.

Twee maal per jaar maakt iedere school een evaluatie van de schoolopbrengsten voor het CvB gericht op kwaliteitsverbetering.

Naar aanleiding van de evaluatie van het schoolplan maakt de school een nieuw jaarplan, dit wordt voorgelegd aan het CvB.

Op basis van de 1 oktober telling wordt het kader voor de formatie van het schooljaar daarop vastgesteld op basis van deze gegevens maakt de school een voorstel voor de gewenste formatie.

Bestuursformatieplan. Ná elke 1 oktobertelling wordt de omvang van de formatie doorgerekend voor het schooljaar daarop. Uiterlijk 1 mei wordt dit vastgesteld voor alle geledingen bij SOPOH.

De vastgestelde begroting wordt verwerkt in het financiële systeem en de uitgaven zijn dagelijks bijgewerkt opvraagbaar voor de budgethouders.

3.3 Weerstandsvermogen en risicoanalyse

Het weerstandsvermogen bedraagt 23,11% ten opzichte van 22.36% in 2016. Dit is de uitkomst van de berekening Eigen Vermogen gedeeld door de Rijksbijdrage * 100. Door het positieve resultaat van afgelopen jaren is het weerstandsvermogen iets hoger dan de signaleringsgrens van OCW. De Rijksbijdrage is in 2017, zonder grote stijging van het aantal leerlingen, gestegen.

Voor SOPOH kan gezegd worden dat er voldoende middelen beschikbaar zijn vanuit de reguliere vergoedingen en de Investeringsreserve om te investeren in het onderwijs.

De financiële positie is goed, op alle onderdelen kan aan de verplichtingen voldaan worden. Het Eigen Vermogen is ruim voldoende om komende jaren te investeren in de kwaliteit van het onderwijs.

Eind 2016 is gestart met de uitvoering van een risico inventarisatie en deze is begin 2017 afgerond.

In de risico-inventarisatie is gekeken naar het weerstandsvermogen, de solvabiliteit en de financiële positie, zie het beschrevene in het eerste deel van dit hoofdstuk.

De risico-inventarisatie is van drie kanten benaderd nl.:

- Conform de methode van de commissie Don die op onderdelen een getalsmatige benadering gebruikt

- Vanuit extreme situaties

- Vanuit de zes thema's van het Koersplan

De grootste risico's die benoemd zijn betreffen:

- De beschikbaarheid en instroom van nieuwe leerkrachten in een krimpende arbeidsmarkt. Het aantrekken van kwalitatief goed personeel is lastig.

- Kans op uitval en langdurig verzuim wordt hoger door de toenemende eisen die gesteld worden.

- Instabiliteit van de bekostiging. Het overheidsbeleid is over een langere periode niet altijd betrouwbaar.

- Een plotselinge daling van het aantal leerlingen op een school kan op termijn leiden tot overtollig personeel.

- Door het voorziene lerarentekort zal dit risico kleiner worden.

Uit deze risico-inventarisatie blijkt dat SOPOH over een Eigen Vermogen dient te beschikken tussen de 1,9 en 3,8 miljoen. In april-mei 2018 vindt er een actualisatie plaats.

3.4 Resultaat 2017 en analyse

Het resultaat is € 282.559 positief ten opzichte van € 325.650 positief in 2016.
In de begroting 2017 is rekening gehouden met een resultaat van - € 118.300 .

Het resultaat is als volgt opgebouwd (na interne herverdeling):

Begroting en resultaat 2017 SOPOH			
		begroot	realisatie
Scholen/OLP en ICT	inkomsten	2.309.600	2.443.186
	uitgaven	2.309.600	2.514.721
Resultaat scholen		0	-71.535
Huisvesting	inkomsten	2.085.500	2.319.099
	Uitgaven	2.085.500	2.319.099
Resultaat huisvesting		0	0
Schoolbudget	inkomsten	1.249.600	1.702.325
	uitgaven	1.367.900	1.528.316
Resultaat schoolbudget		-118.300	174.009
Personeel lumpsum	inkomsten	19.269.400	19.612.921
	uitgaven	19.269.400	19.486.884
Resultaat personeel		0	126.037
Bestuurskantoor	inkomsten	1.147.300	1.114.082
	uitgaven	1.147.300	1.114.082
Resultaat BK		0	0
Ouders	inkomsten	150.000	373.523
	uitgaven	150.000	319.475
Resultaat ouders		0	54.048
Resultaat totaal SOPOH		-118.300	282.559

Resultaatverdeling:

Stand per 31-12-2016		verrekening re- sultaat 2017	eindsaldo 31-12-2017
Algemene reserve	4.399.953	506.711	4.906.664
Reserve herwaarderina	272.113	-44.500	227.613
Reserve ouders	217.534	54.048	271.582
Investeringsreserve	360.875	-233.700	127.175
Bestedinasdoel scholen	100.000	0	100.000
Totaal	5.350.475	282.559	5.633.034

Een uitgebreide toelichting is te vinden vanaf hoofdstuk 4.

4. Toelichtingen op de balans en de deelexploitaties

4.1 Toelichting op de balans

Toelichting op de balans:

Activa

	2017	2016
Vaste activa	2.293.727	2.300.605
Vorderingen	1.748.815	1.570.481
Liquide middelen	4.944.662	4.360.393
	8.987.205	8.231.480

Passiva

	2017	2016
Eigen vermogen	5.633.034	5.350.472
Voorzieningen	669.896	385.114
Kortlopende schulden	2.684.274	2.495.891
	8.987.205	8.231.480

Toelichting:	(zie ook pagina 31 tm 32)
Vaste activa	blijft stabiel, kleine fluctuaties
Vorderingen	Verschil wordt vooral veroorzaakt door een vooruitontvangen subsidie voor de Internationale school van € 190.000 Hoger door vooruitontvangen bedragen en hogere voorziening.
Liquide middelen	voorziening.
Eigen vermogen	stijging vanwege positief resultaat
Voorzieningen	stijging mn door extra dotatie voorziening onderhoud en afname voorziening jubilea
Kortlopende schulden	lichte stijging van met name openstaande crediteuren en belasting/sociale premies

4.2 Materiële instandhouding/OLP en ICT scholen en inkomsten ouders

SOPHO gaat uit van decentraal budgetbeheer waar het gaat om de directe schoolbenodigdheden. Het resultaat van de schoolbegrotingen is -/ - € 71.535 negatief, begroot 0. Er was ongeveer € 100.000 beschikbaar vanuit 2016 om in 2017 extra uit te geven en daar is deze overschrijding op gebaseerd. Met alle scholen zijn afspraken gemaakt over het bedrag wat zij hebben over- of onderschreden. Een school die het toegekende budget 2017 niet volledig benut heeft, kan dit budget meenemen naar 2018 met een bepaald bestedingsdoel. Hiertoe is een reserve Bestedingsdoel scholen opgenomen.

De ouders maken op een aantal scholen gebruik van een bankrekening om inkomsten en uitgaven die te maken hebben met de tussenschoolse opvang en/of activiteiten van ouders mee te regelen. In 2017 is er voor € 373.523 aan inkomsten geboekt en € 319.475 aan uitgaven. Het verschil wordt verrekend met de reserve ouders, dit betreft private gelden.

4.3 Huisvesting

In de begroting 2017 is voor wat betreft de huisvestingslasten uitgegaan van een bijdrage uit P&A van € 186.700. In de realisatie is dit uitgekomen op een bijdrage van € 280.443 waarin een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 123.000 reeds verwerkt is.

Algemeen:

Het beheersbaar houden van de huisvestingslasten heeft ook 2017 de nodige aandacht gekregen. De rijksvergoedingen voor de materiele instandhouding schieten structureel tekort. Verschil met voorgaande jaren is dat het aantal leerlingen op de scholen van SOPOH in 2017 niet verder is gedaald waardoor dat geen negatief effect op de hoogte van de Rijksvergoeding voor de materiele instandhouding heeft gehad. Dat neemt niet weg dat het veel inspanningen vergt om de kosten van de materiele instandhouding beheersbaar te houden. De onderhoudslast blijft namelijk min of meer gelijk, of heeft op onderdelen zelfs een stijgende tendentie, terwijl de hiervoor aangehaalde rijksvergoeding is afgestemd op het aantal leerlingen en niet op de omvang van het gebouw. De leegstand in de schoolgebouwen van SOPOH is in 2017 gelijk gebleven op gemiddeld 22%. Dat is hoger dan de gemiddelde leegstand van 14% in alle PO-gebouwen in Haarlemmermeer.

Ook in 2017 is in geïntensiveerde mate doorgedaan met de besprekingen tussen de gemeente Haarlemmermeer en de onderwijsorganisaties voor SO/PONO over de vormgeving van het toekomstig huisvestingsbeleid. Dat heeft in december 2017 geleid tot de vaststelling door de gemeenteraad van Haarlemmermeer van het Integraal Huisvestingsplan 2.0. In dat plan is vooralsnog voor de periode van 2018 tot 2025 zowel door het gemeentebestuur als de schoolbesturen investeringsruimte opgenomen om de huisvesting van meerdere schoolgebouwen door middel van renovatie of nieuwbouw te verbeteren. Daarbij wordt rekening gehouden met duurzaam bouwen en een nieuwe, aanmerkelijk hogere kwaliteitsstandaard voor de bouwkundige en technische uitvoering van die projecten. Daarnaast is in het IHP als doelstelling opgenomen het verminderen van de leegstand in de schoolgebouwen"

In 2017 is doorgedaan met het terugdringen van de uitgaven op die onderdelen van de materiële instandhouding die zijn te beïnvloeden. Dat heeft opnieuw tot gunstige resultaten bij de uitgaven voor de levering van gas en elektriciteit en de uitgaven voor klein onderhoud geleid.

Huisvestingsprojecten:

Betreffende de G. Th. Rietveldschool is in 2017 met de gemeente verder gesproken over de hoogte van de totale investeringskosten en de omzetting van het Voorlopig Ontwerp naar het Definitief Ontwerp. Tevens zijn afspraken met de gemeente over de wijze van de aanbesteding van het project gemaakt.

Voor de nieuwbouw van de Dik Trom is inmiddels het Onderwijskundig en Ruimtelijk Programma van Eisen vastgesteld. Eind 2017 zijn onder leiding van de gemeente Haarlemmermeer de eerste brainstormsessies gehouden met de partijen die meegenomen kunnen worden in de ontwikkeling van een community-school op de beoogde locatie van de nieuwbouw.

Toelichting op de begroting ten opzichte van de realisatie:

Inkomsten:

Rijksvergoedingen: Is iets verhoogd in 2017.

Overige huisvestingsopbrengsten: Hier worden de gemeentelijke vergoedingen geboekt die te maken hebben met huisvestingsprojecten en schade. Deze inkomsten dekken alle uitgaven.

Uitgaven:

MI-vergoeding aan Stichting Brede School Haarlemmermeer: voor de overdracht van de MI-vergoeding aan SBSH werd in de raming voor 2017 uitgegaan van € 144.600 en is uitgekomen op € 165.685, een negatief verschil van € 21.085. Dat is nagenoeg volledig toe te schrijven aan de later definitief vastgestelde Rijksvergoeding voor de materiele instandhouding.

Kosten inwoning/medegebruik: voor de overdracht van een deel van de MI-vergoeding aan de gemeente wegens het gebruik van noodlokalen en/of schoolwoningen werd in de begroting voor 2017 uitgegaan van € 59.200. De uitgaven zijn uitgekomen op € 80.143, een overschrijding van € 20.943. Dit komt vooral doordat ten tijde van het opstellen van de begroting voor 2016 nog onvoldoende duidelijk rekening kon worden gehouden met het effect van de doordecentralisatie van de huisvesting.

Klein dagelijks onderhoud: In de begroting 2017 is een raming van € 100.000 opgenomen voor klein onderhoud. De realisatie is op € 85.499 uitgekomen. Dat houdt verband met de enigszins afnemende behoefte aan klein onderhoud omdat de afgelopen jaren flink is geïnvesteerd in groot onderhoud. Maar klein onderhoud blijft moeilijk voorspelbaar.

Dotatie voorziening onderhoud: In 2017 is door middel van een her-inspectie een nieuw Meerjarig Onderhoudsplan opgesteld. Nog vóór deze MJOP beschikbaar was, werd voor de begroting 2017 uitgegaan van een dotatie van € 755.000. Het nieuw MJOP heeft geleid tot de noodzaak om de dotatie vanaf 2018 te verhogen naar € 875.000. In 2017 is een extra dotatie van € 123.000 gedaan om de uitvoering van de werkzaamheden de komende jaren financieel mogelijk te maken.

Gas: de uitgaven voor gas werden in 2017 geraamd op € 240.000. De gerealiseerde uitgaven zijn uitgekomen op € 155.733, een positief verschil van € 84.267. In 2017 is er voor een bedrag van € 102.000 terugontvangen na verrekening van de meterstanden. Het lijkt er op dat meer grip op de uitgaven is ontstaan, o.a. door discipline bij het

opnemen van de meterstanden. Ook zijn de laatste jaren bij een aantal schoolgebouwen energiebesparende maatregelen getroffen, vooral op het gebied van isolerende beglazing en het vernieuwen van cv-installaties en verlichtingsinstallaties.

Elektriciteit: de uitgaven voor de levering van elektriciteit werden in 2017 geraamd op € 120.000, de gerealiseerde uitgaven zijn uitgekomen op € 73.914. wat leidt tot een verschil van € 46.086. In 2017 is ruim € 53.000 terugontvangen van de leveranciers. Stiptheid in het doorgeven van meterstanden heeft hier voor de juiste afrekeningen gezorgd.

Schoonmaakonderhoud: de uitgaven voor schoonmaakonderhoud werden in 2017 geraamd op € 480.000. De gerealiseerde uitgaven zijn uitgekomen op € 514.166, een overschrijding van € 34.166. Dat houdt enerzijds verband met de pas later gepubliceerde prijsverhogingen en een aantal altijd lastig van tevoren voorspelbare aanvullende werkzaamheden in schoolgebouwen als gevolg van groot onderhoud.

Heffingen: de uitgaven voor heffingen zijn in 2017 geraamd op € 60.000 maar zijn uitgekomen op € 72.095, een overschrijding dus van € 12.095. De oorzaak is nagenoeg volledig toe te schrijven aan tariefverhogingen waar geen of nauwelijks invloed op uit te oefenen is.

Diverse huisvestingsprojecten: Hier worden inkomsten en uitgaven geboekt welke betrekking hebben op het realiseren van diverse huisvestingsprojecten waarvoor in de loop van het jaar een kostendekkende projectvergoeding door de gemeente Haarlemmermeer worden toegekend.

4.4 Schoolbudget en gerealiseerde bijzondere kosten

Hier is een resultaat gerealiseerd van € 174.009, begroot -/€ 118.300. Dit onderdeel wordt gebruikt om de kosten bij personeel, huisvesting, OLP school en het bestuurskantoor te vereffenen.

De grootste verschillen op begroting en realisatie worden hieronder toegelicht:

Inkomsten:

Een deel van de inkomsten wordt doorgesluisd naar andere onderdelen van de begroting ter dekking van de kosten. Voor personeel is rekening gehouden met een bijdrage van € 473.800. Dit bedrag blijkt niet nodig te zijn omdat er geen tekort is ontstaan bij de personele kosten. De bijdrage aan huisvesting is € 93.000 hoger, waarbij al rekening gehouden is met de extra dotatie voorziening huisvesting van € 123.000. Dit levert een verschil op van € 385.000.

Uitgaven:

Ouderschapsverlof: Begroot € 90.000, uitgaven € 100.791, een overschrijding van € 10.791. In tegenstelling tot vorig kalenderjaar is er dit jaar veel meer gebruik gemaakt van ouderschapsverlof. Dit is een onvoorspelbare post.

ARBO: begroot € 58.000, uitgaven € 73.754. Er is meer gebruik gemaakt van de dienstverlening van de ARBO arts.

Professionalisering schoolleiders: begroot € 56.000, uitgaven € 82.510, een overschrijding van € 26.510. In 2017 zijn 8 directeuren met een intensief nascholings- en coachings traject gestart. Het betreft veelal startende directeuren die extra ondersteuning aangeboden krijgen om hun taak goed te kunnen uitoefenen.

Personeel school bovenformatief: begroot € 239.500, uitgaven € 256.448 een overschrijding van € 16.948. Op diverse scholen is een bovenschoolse bijdrage geleverd om onvoorziene knelpunten op te lossen.

SOPHO Academie: begroot € 30.000, uitgaven € 46.838, een overschrijding van € 16.838. Er zijn naast nascholingsactiviteiten ook ondersteunende taken op school uitgevoerd.

PR activiteiten en studiedag: begroot € 39.600, uitgaven € 26.893 een onderschrijding van € 12.707. Dit budget is niet volledig benut omdat dit een aanvulling is op de activiteiten uit het Koersplan en er vanuit het Koersplan voldoende activiteiten in gang gezet zijn.

Ontwikkelbudget: begroot € 235.800, uitgaven € 282.250, een overschrijding van € 46.450

Het ontwikkelbudget is in 2017 besteed aan de volgende vraagstukken: personele knelpunten, met name voortvloeiend uit kwaliteitsverbeteringstrajecten; bredere ondersteuning van het transitietraject in twee scholen; ondersteuning van het HB-onderwijs; het bekostigen van extra groepen bij twee scholen (16/17) respectievelijk vijf scholen (17/18) waar geen goede combinatie mogelijk was of de leerling-populatie of werfkracht daarom vroeg.

Totaal ontwikkelbudoet:	1
Hooqbeqaafden onderwijs	104.000
Extra Groeoen	94.000
Transitie vd school	23.000
Personele knelpunten	61.250
	282.250

Koersplan Onderwijs, Personeel en Organisatie: begroot€ 144.800, uitgaven€ 216.581, een overschrijding van € 71.781. In de begroting is alleen rekening gehouden met de Koersplanactiviteiten tot en met juli 2017. Medio 2017 is het jaarplan 17-18 vastgesteld waarbij rekening is gehouden met€ 87.676 aan kosten. Dat verklaart deze overschrijding.

Uitgaven materialen en vakdocenten HB onderwijs: naast kleinere klassen in de HB groepen is er€ 20.783 uitgegeven aan externe deskundigen en extra materialen. In de begroting is daar geen rekening mee gehouden.

Inzet leerkrachten/pensioenregeling: begroot€ 77.500, uitgaven€ 25.827, onderschrijding € 51.673. In 2017 is er een tekort aan leerkrachten ontstaan waardoor deze post niet meer ingezet wordt.

In het kader van de prestatiebox hebben er uitgaven op schoolniveau plaatsgevonden en uitgaven bovenschools. De scholen hebben vooral ingezet op extra personeel (€ 82.000). Bovenschools is er met name ingezet op kwaliteitsverbetering door middel van de inzet van personeel. Deze kosten staan verantwoord op de post 'Personeel school bovenformatief. Er is€ 256.000 ingezet om personele knelpunten in de formatie op te lossen. Voor en talent- en competentie management is er ruim€ 23.000 uitgegeven. Ter verbetering van de prestaties wordt er gebruik gemaakt van de inzet van bovenschoolse onderwijsassistenten voor een bedrag van€ 195.000 in het schooljaar 16-17 en€ 230.000 in het schooljaar 17-18.

4.5 Personeel

Voor personeel was een bijdrage vanuit P&A begroot van € 473.800. Dit bedrag is niet gerealiseerd, door de volgende meevallers is hier geen tekort ontstaan:

Inkomsten:

Er is een hogere rijksvergoeding gerealiseerd waardoor de inkomsten€ 456.935 hoger uitkomen. In het najaar 2017 heeft de overheid de definitieve rijksvergoeding 17-18 vastgesteld en die was substantieel hoger. Het Samenwerkingsverband heeft extra budget ter beschikking gesteld waardoor er€ 130.000 meer ontvangen is dan begroot.

Er is een vergoeding ontvangen van € 54.872 voor tussentijdse groei.

Uitgaven:

De salarissen zijn € 496.580 hoger dan begroot in verband met de salarisstijging.

De voorziening jubilea is berekend op€ 600 per fte (normbedrag geadviseerd door de POraad) waardoor er een dotatie gedaan is van€ 21.663.

Er is vanuit het Risicofonds € 21.419 ontvangen. Dit betreft een terugwerkende kracht uitkering voor een conciërge.

Door het tekort op de arbeidsmarkt is er€ 154.979 meer uitgegeven aan externe inhuur voor onderwijzend personeel, incl. IBers en vervangende directeur.

Poolers in de formatie: begroot op€ 240.900, uitgaven€ 87.216. Door het tekort aan personeel worden poolers meer dan voorheen ingezet bij ziekteverlof. In dat geval vindt er geen verrekening plaats.

Er is een hogere vergoeding van het Vervangingsfonds ontvangen die€ 146.505 hoger is dan begroot. In januari en februari 2018 is er een bedrag van€ 104.000 ontvangen wat betrekking heeft op 2017.

Algemeen:

Beleid ten aanzien van de beheersing ontslaguitkeringen:

Het aantal ontslaguitkeringen probeert SOPOH tot een minimum te beperken. Bij medewerkers die niet goed functioneren wordt dossier opgebouwd. Er worden gesprekken gevoerd en er wordt passende ondersteuning geboden. Er worden functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken gevoerd. Als dat niet tot het gewenste resultaat leidt én continuering van het dienstverband tot ernstige schade leidt, wordt er gezocht naar een passende oplossing die soms kan leiden tot een ontslaguitkering. Als dit het geval is krijgt men een outplacement aangeboden om het traject naar nieuw werk te bespoedigen.

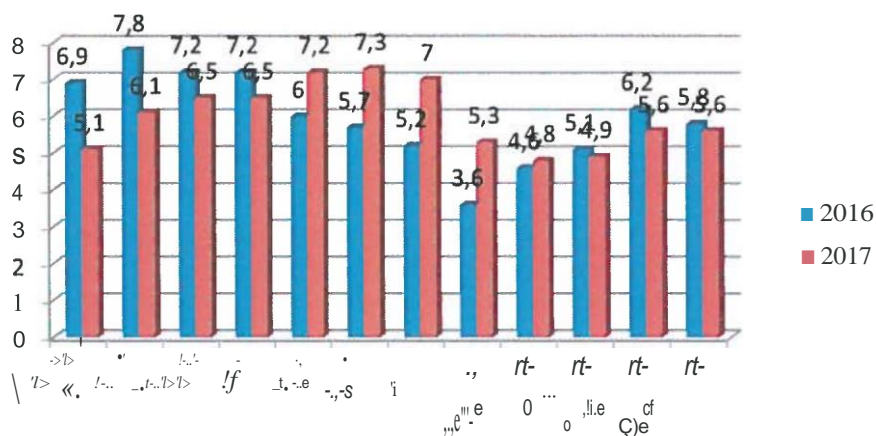
RTC:

Het RTC is met een eigen manager en drie matching-teams volop bezig om vervangers aan de opgegeven vervangingen te koppelen. Veel vervangingen kunnen aan een kandidaat gekoppeld worden, maar helaas is de arbeidsmarkt zeer krap en lukt het niet om aan iedere vervangingsaanvraag te voldoen.

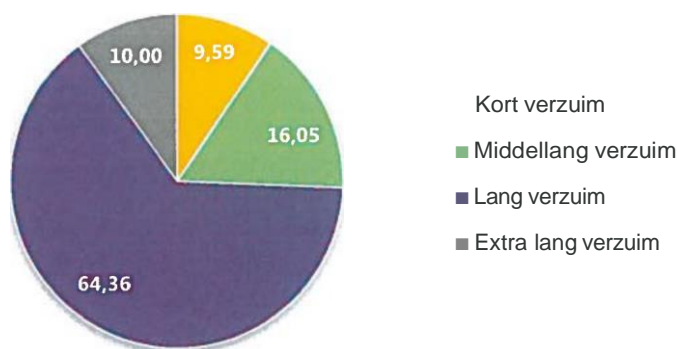
De manager van het RTC is langdurig ziek geworden, waardoor de ontwikkeling van het RTC als organisatie stagneerde. Na de zomervakantie is een nieuwe manager gevonden. Het matchen gaat dankzij de inzet van de matchers gewoon door voor zover er vervangers beschikbaar zijn. De arbeidsmarkt voor leerkrachten is zeer krap geworden. Besturen beraden zich op het vergroten van het aantal beschikbare leerkrachten.

Ziekteverzuim

Verzuimpercentage 2016-2017

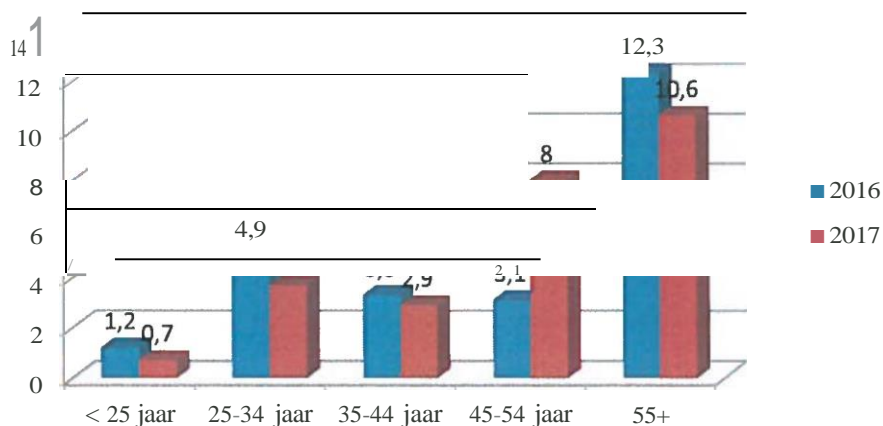
Kengetal	Waarde
Verzuimpercentage	5,98
Verzuimdagen kort	656
Verzuimdagen middellang	1 098
Verzuimdagen lang	4 401
Verzuimdagen extra lang	684
Verzuimdagen totaal	6.839
Kalenderdagen totaal	114.286
Meldingsfrequentie	357

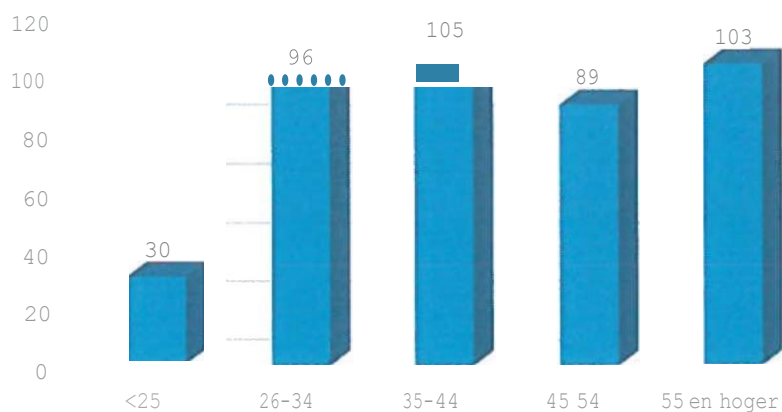
Het ziekteverzuimpercentage van 2017 bedraagt **5,98%** en is hiermee 0,05% gestegen ten opzichte van 2016 (5,93%). Het ziekteverzuim is dus zo goed als stabiel gebleven. Daarmee is de doelstelling van 5,4% nog niet behaald. Wel zien we dat in de laatste maanden het verzuimpercentage iets onder het verzuimpercentage van vorig jaar ligt.

De meldingsfrequentie bedraagt in 2017 **0,7**, wat beduidend lager is dan de 0,92 in 2016. Dat houdt dus in dat het kortdurend verzuim bij Sopoh wel gedaald is in 2017.

Verzuimpercentage per leeftijdsgroep

Leeftijdsverdeling SOPOH

Opvallend is dat het verzuim in de leeftijdsgroep 45-54 jaar flink gestegen is (van 3,1% naar 8,0%). Het verzuim in de leeftijdsgroep 55+ is iets gedaald en bedraagt in 2017 10,6%. Het verzuim onder de medewerkers van 45 jaar en ouder lijkt op dit moment dus (nog steeds) de grootste uitdaging te zijn.

Om het verzuim in deze leeftijdsgroep te laten dalen is het belangrijk om te blijven werken aan duurzame inzetbaarheid. Voor volgend schooljaar willen we dit onder andere doen door middel van de inzet van de BPR Toolbox. De BPR Tool is een e-tool die op verschillende niveaus kan worden gebruikt teneinde het werkvermogen te bepalen. De werknemer kan de BPR-tool zelf gebruiken (in een eigen veilige omgeving) om hem te helpen eigen regie te voeren over zijn workability. Hij kan de BPR-tool ook laten zien en doornemen met zijn leidinggevende. De leidinggevende kan dit instrument ook groepsgewijs gebruiken voor teamverbetering. Tenslotte kan de tool ook door de organisatie gebruikt worden, als 0-meting en beleidsinstrument.

Daarnaast gaan we dit jaar door met de workshop "Mentale Veerkracht" (voorjaar 2018), de trainingen "Mindfulness" (najaar 2018) en de preventieve begeleidingstrajecten van de bedrijfsmaatschappelijk werker/coach.

4.6 Bestuurskantoor

Het resultaat bij het bestuurskantoor is conform de begroting.

De Stichting heeft twee leden voor het College van Bestuur, één met een werktijdfactor van 1 fte en één met een werktijdfactor van 0.4 fte. Zij zijn aangesteld via de CAO bestuurders PO. Per september 2017 heeft één bestuurder ontslag genomen en is er een interim bestuurder aangesteld voor 0.4 fte. Per december 2017 is er een beleidsmedewerker kwaliteitszorg aangesteld voor 1 fte. Eind 2017 was de bezetting van het bestuurskantoor 10.69 fte. De formatie (in fte):

College van Bestuur	1,4
Beleidsmedewerkers	3,26
Coördinator nso/SOKS	0.6
Ondersteuning incl. ICT	5.21
Coördinator bewegingsonderwijs	0.23

Er wordt vanuit het bestuurskantoor ondersteuning verleend aan SOKS, van de totale bezetting is ongeveer 1,2 fte belast met SOKS taken. De kosten hiervan worden met SOKS verrekend.

4.7 Treasuryverslag

De liquide middelen zijn ondergebracht bij internet spaarrekeningen met een relatief hoog rendement. Het vigerende Treasury statuut is per december 2016 vastgesteld.

De doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- het financieren en beleggen is ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling van de SOPOH, zijnde het onderwijs
- beschikbaarheid; het zorg dragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities
- kostenminimalisatie; het minimaliseren van de kosten van leningen, financieringen en beleggingen rentemaximalisatie; het optimaliseren van het rendement van de niet op korte termijn benodigde liquide middelen binnen de kaders van het treasury statuut
- risicomimalisatie; het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden

Jaarrekening

---

5. Balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	<u>31 december 2017</u>		<u>31 december 2016</u>	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
MATERIËLE VASTE ACTIVA				
Gebouwen en terreinen	44.278		58.950	
Inventaris en ICT	1.555.507		1.534.156	
OLP	693.942		707.499	
		2.293.727		2.300.605
VLOTTENDE ACTIVA				
VORDERINGEN				
Debiteuren	1.343.646		1.351.617	
Overige vorderingen	345.010		151.710	
Overlopende activa	60.160		67.154	
		1.748.815		1.570.481
<u>LIQUIDE MIDDELEN</u>				
Banken		<u>4.944.662</u>		<u>4.360.393</u>
		<u>8.987.205</u>		<u>8.231.480</u>

PASSIVA	31 december 2017		31 december 2016	
	€	€	€	€
<u>EIGEN VERMOGEN</u>				
Algemene reserve	4.906.664		4.399.953	
Herwaarderingsreserve	227.613		272.113	
Bestemmingsreserves publiek	100.000		100.000	
Bestemmingsreserves ouders	271.582		217.534	
1nvesteringsreserve	127.175		360.875	
Onverdeeld resultaat	0		0	
		5.633.034		5.350.475
<u>Voorzieningen</u>				
Groot onderhoud	408.379		142.508	
Jubilea	187.320		165.657	
Instroomtoets WW	74.197		76.949	
		669.897		385.114
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>				
Crediteuren	426.263		303.352	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.117.598		1.063.186	
Personeel	576.226		566.380	
Overlopende passiva	564.187		562.973	
		2.684.274		2.495.891
		<u>8.987.205</u>		<u>8.231.480</u>

6. Staat van baten en lasten over het boekjaar 2017

	<u>2017</u>	<u>Begroting</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
BATEN			
Rijksbijdragen OCW	24.375.751	23.654.200	23.930.744
Overige overheidsbijdragen	47.347	49.400	60.489
	<u>24.423.097</u>	<u>23.703.600</u>	<u>23.991.233</u>
Overige baten	872.979	966.881	764.558
TOTAAL BATEN	<u>25.296.076</u>	<u>24.670.481</u>	<u>24.755.792</u>
LASTEN			
Personele lasten	20.222.665	20.726.681	20.071.155
Huisvestingslasten	2.031.300	1.986.800	1.856.596
Overige instellingslasten	956.104	846.600	959.881
Leermiddelen (PO)	1.289.541	720.204	1.061.948
Afschrijvingen	519.832	548.496	491.530
TOTAAL LASTEN	<u>25.019.443</u>	<u>24.828.781</u>	<u>24.441.110</u>
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	276.634	-158.300	314.682
FINANCIELE BATEN EN LASTEN			
Financiële baten	5.926	40.000	10.968
SALDO VAN DE FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	5.926	40.000	10.968
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING INCLUSIEF FINANCIEEL RESULTAAT	<u>282.559</u>	<u>-118.300</u>	<u>325.650</u>
EXPLOITATIE SALDO	<u>282.559</u>	<u>-118.300</u>	<u>325.650</u>

7. Kasstroom overzicht

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
a. Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Saldo exploitatierekening</i>	282.559	325.650
<i>Afschrijvingen</i>	534.214	490.620
<i>Mutaties werkkapitaal</i>		
- Kortlopende vorderingen	-178.334	30.847
- Kortlopende schulden	188.383	-139.880
- Overige mutaties	0	1
	-/- <u>-10.049</u>	<u>-109.032</u>
<i>Mutaties voorzieningen</i>	284.783	-58.686
Totaal uit operationele activiteiten	1.111.605	648.553
b. Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des)Investeringsmateriële vaste activa	-/- <u>527.336</u>	<u>-590.314</u>
Totaal uit investeringsactiviteiten	-527.336	-590.314
Mutatie liquide middelen (a+b+c)	584.270	58.239
Beginstand liquide middelen per 1 januari	4.360.393	4.302.154
Eindstand liquide middelen	4.944.663	4.360.393
Stand volgens eindbalans		
Bank	4.944.663	4.360.393

8. Algemene toelichting

Activiteiten van SOPOH

De activiteiten van SOPOH bestaan uit het geven van onderwijs aan kinderen in de basisschoolleeftijd. SOPOH verwelkomt alle kinderen, ongeacht geloof of levensovertuiging. Dit om het openbare karakter van onze scholen te garanderen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Activiteiten en verbonden partijen

SOPOH verricht ondersteunende werkzaamheden voor SOKS, de kinderopvangorganisatie die kinderopvang organiseert op basisscholen in de Haarlemmermeer. De werkzaamheden worden op kostprijsbasis zonder winstopslag afgerekend. De omvang van deze werkzaamheden belooft over het jaar 2017 € 111.500. Er is sprake van een beleidsbepalende invloed omdat het bestuur van SOKS uit dezelfde leden van de Raad van Toezicht bestaat als de Raad van Toezicht van SOPOH. Conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving worden de beide jaarrekeningen niet geconsolideerd omdat er sprake is van een verwaarloosbaar belang.

9. Grondslagen

9.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingprijs. De reserve herwaardering is verminderd met de jaarlijkse afschrijving.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Er is geactiveerd op basis van de verkrijgingprijs. Schoolmeubilair is afgeschreven over 20 jaar, OLP op 8-9 jaar en ICT over 5 jaar. De activeringsgrens voor meubilair, OLP en ICT ligt op € 1.000.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door de Stichting is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud is een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

De gemeente Haarlemmermeer heeft in 2017 in overleg met de schoolbesturen een nieuw integraal huisvestingsplan opgesteld. In dit huisvestingsplan is vastgelegd dat de schoolbesturen de komende jaren zullen bijdragen aan nieuwbouw of renovatie zodat bij de uitvoering van deze nieuwbouw danwel renovatie duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd kunnen worden waarvoor een terugverdieneffect wordt verondersteld. De eigen bijdrage door de schoolbesturen wordt door het schoolbestuur gefinancierd door het gepland onderhoud in de 10 jaar (maximaal) voorafgaand aan de nieuwbouw of renovatie daar waar mogelijk niet uit te voeren. In de onderhoudsplanning zijn deze onderhoudswerkzaamheden verschoven naar het jaar van nieuwbouw of renovatie. Tot op heden hebben nog geen eigen bijdragen plaatsgevonden. In 2018 evalueert SOPOH in hoeverre het huidige integrale huisvestingsplan nog past bij de gekozen waarderingsgrondslag waarbij planmatig onderhoud wordt verwerkt via een onderhoudsvoorziening.

Voorziening jubilea en schattingswijziging

De berekening van de hoogte van de voorziening jubilea is aangepast. Eerder werd er op basis van de blijfkans en de personele bezetting een berekening gemaakt. De nieuwe berekening vindt plaats op basis van een inschatting wordt berekend op basis van een normbedrag van € 600 per fte. Jaarlijks wordt de hoogte van de voorziening aangepast aan de nieuwe omstandigheden.

Voorziening tbv kosten instroomtoets WW

Deze voorziening wordt aangewend voor de bekostiging van kosten die voor rekening van SOPOH komen op het moment dat de instroomtoets afgewezen wordt door het UWV/PF. Deze reserve dekt alle nu bekende uitkeringskosten die ten laste van de Stichting gebracht gaan worden.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Operational lease

Op de basisscholen wordt gebruik gemaakt van kopieercontracten met een looptijd van 12 maanden en stilzwijgende verlenging. 3 Scholen hebben een contract met een looptijd van 4 jaar.

9.2 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

9.3 Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

9.4 Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Giften

Indien baten worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten, zijn deze gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen zoals lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

9.5 Pensioenen

De instelling heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder

jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 110% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

In 2017 wordt er gewerkt met een dekkingsgraad berekening door middel van de beleidsdekkingsgraad (een gemiddelde dekkingsgraad over 1 jaar in plaats van 1 maand). De gemiddelde dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP is eind 2017 102%.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

9.6 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

10. Toelichting op de balans per 31 december 2017

Materiele vaste activa (5.1)

Het verloop van de vaste activa kan in totalen als volgt weergegeven worden:

Stand per 1 januari	2.300.605	2.200.912
Investeringsboekjaar	527.336	590.314
Afschrijvingen boekjaar	-/- 534.214	-/- 490.620
Stand per 31 december	2.293.727	2.300.605

Het verloop kan als volgt gespecificeerd worden:

	Gebouwen en terreinen {1.1.1}	Inventaris en ICT {1.1.2}	OLP {1.1.3}	Totaal
	€	€	€	€
Verloop aanschafwaarde:				
Stand per 1 januari	147.014	3.985.262	1.976.225	6.108.502
Investeringsboekjaar	0	378.227	149.109	527.336
Stand per 31 december	147.014	4.363.490	2.125.334	6.635.838
Verloop afschrijvingen:				
Stand per 1 januari	88.064	2.451.106	1.268.727	3.807.897
Afschrijvingen boekjaar	14.672	356.876	162.666	534.214
Stand per 31 december	102.736	2.807.982	1.431.393	4.342.110
Verloop boekwaarde:				
Stand per 1 januari (Des)investeringsboekjaar	58.950	1.534.156	707.499	2.300.605
Afschrijvingen boekjaar	0	378.227	149.109	527.336
Afschrijvingen boekjaar	-/- 14.672	-/- 356.876	-/- 162.666	-/- 534.214
Stand per 31 december	44.278	1.555.508	693.942	2.293.727

Afschrijvingspercentage per jaar:

Gebouwen en terreinen	10% - 13%
ICT	20%
Inventaris	5%
OLP	11%

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Debiteuren (5.2.1)		
Ministerie van OC&W	1.181.673	1.184.473
Samenwerkingsverband	98.701	52.353
Overige debiteuren	<u>63.272</u>	114.791
	<u>1.343.646</u>	<u>1.351.617</u>

Overige vorderingen (5.2.2)

Overige vorderingen	158.599	7.770
Overige	186.410	143.939
	<u>345.010</u>	<u>151.710</u>

Overlopende activa (5.2.4)

Overige overlopende activa	0	56.626
Vooruitbetaalde kosten	<u>60.160</u>	<u>10.528</u>
	60.160	67.154

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Liquide middelen (5.3)</u>		
Betaalrekeningen bestuur	4.700.671	3.967.413
Bankrekeningen scholen	243.434	392.200
Kas Scholen	556	780
	<u>4.944.662</u>	<u>4.360.393</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Resultaatverdeling 2017:

Naam reserve	Stand per 31-12-2016	Resultaat 2017	Stand per 31-12-2017
Algemene reserve	4.399.953	506.711	4.906.664
Reserve herwaardering	272.113	- 44.500	227.613
Reserve ouders	217.534	54.048	271.582
Investeringsreserve	360.875	-233.700	127.175
Bestedingsdoel scholen	100.000	0	100.000
	5.350.475	282.559	5.633.034

	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
RESERVES		
<u>Algemene reserve (5.4.1)</u>		
Stand per 1 januari	4.399.953	3.748.258
Mutatie uit resultaatverdeling	506.711	651.695
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	4.906.664	4.399.953
<u>Herwaarderingsreserve (5.4.2)</u>		
Stand per 1 januari	272.113	379.722
Mutatie uit resultaatverdeling	-44.500	-107.609
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	227.613	272.113
<u>Bestemmingsreserves publiek (5.4.3)</u>		
Stand per 1 januari	100.000	100.000
Mutatie uit resultaatverdeling	0	0
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	100.000	100.000
<u>Bestemmingsreserves ouders (5.4.4)</u>		
Stand per 1 januari	217.534	161.548
Mutatie uit resultaatverdeling	54.048	55.986
Stand per 31 december	271.582	217.534
<u>Investeringsreserve (5.4.5)</u>		
Stand per 1 januari	360.875	635.297
Mutatie uit resultaatverdeling	-233.700	-274.422
Stand per 31 december	127.175	360.875
VOORZIENINGEN		
<u>Onderhoudsvoorziening (5.5.1)</u>		
Stand per 1 januari	142.508	233.102
Dotatie boekjaar	878.000	740.000
Ottrekking boekjaar	-612.128	-830.594
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	408.379	142.508
Looptijd korter dan 1 jaar	155.727	147.000

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Voorziening jubilea (5.5.2)</u>		
Stand per 1 januari	165.657	151.053
Dotatie boekjaar	21.663	<u>14.604</u>
Stand per 31 december	187.320	165.657
Voorziening jubilea:		
Looptijd korter dan 1 jaar	17.560	38.694
Looptijd tussen de 1 en 5 jaar	68.123	95.328
Looptijd langer dan 5 jaar	23.810	<u>31.636</u>
	109.493	<u>165.658</u>
<u>Voorziening instroomtoets WW (5.5.3)</u>		
Stand per 1 januari	76.949	59.644
Dotatie boekjaar	7.080	31.395
Onttrekking boekjaar	-9.832	-14.091
Stand per 31 december	<u>74.197</u>	<u>76.949</u>
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN (5.6)</u>		
<u>Crediteuren (5.6.1)</u>		
Crediteuren	419.841	296.999
Crediteuren SOKS	<u>6.422</u>	<u>6.353</u>
	<u>426.263</u>	<u>303.352</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekering (5.6.2)</u>		
Loonheffing	794.697	763.786
Sociale lasten	98.411	103.969
Pensioenpremies	227.368	191.060
Omzetbelasting	-/- 2.878	<u>4.371</u>
	<u>1.117.598</u>	<u>1.063.186</u>
<u>Personeel (5.6.3)</u>		
Netto salarissen	7.773	9.275
Vakantiegeld en vakantiedagen	<u>568.453</u>	<u>557.105</u>
	576.226	566.380

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Overlopende passiva (5.6.5)</u>		
Accountants- en administratiekosten	13.000	25.530
Overlopende passiva	106.288	100.061
Vooruitontvangen bedragen	280.884	175.748
Overige schulden	164.015	261.634
	<u>564.187</u>	<u>562.973</u>

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen:

Voor het schoonmaakonderhoud zijn er contracten afgesloten die doorlopen in 2018 met een opzegtermijn van drie maanden. Het bedrag wat hiermee gemoeid is bedraagt ongeveer € 120.000 voor drie maanden.

11. Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2017

	<u>2017</u>	<u>Begroting</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
6.1 BATEN			
<u>Rijksbijdragen Ministerie van OCW (6.1.1)</u>			
Rijksbijdragen lumpsum	16.404.908	15.860.000	16.138.444
Rijksbijdragen projecten	556.762	556.900	576.608
Rijksbijdragen MI	3.478.149	3.483.400	3.564.091
Geormerkte Rijksbijdragen	5.401	0	4.636
Rijksbijdragen P&A Beleid	2.794.174	2.826.600	2.544.039
Doorbetaling Rijksbijdrage vanuit SWV	1.136.355	927.300	1.102.926
Totaal Rijksbijdragen Ministerie van OCW (6.1.1)	24.375.751	23.654.200	23.930.744
<u>Overige overheidsbijdragen (6.1.2)</u>			
Projectgelden	47.347	49.400	60.489
Totaal Overige overheidsbijdragen (6.1.2)	47.347	49.400	60.489
<u>Overige baten (6.1.3)</u>			
Overige bijdragen	40.003	21.500	51.932
Verhuur onroerende zaken	129.151	140.000	132.548
Overige baten Lumpsum	35.097	-/- 71.219	-/- 0
Bijdrage ouders	373.523	150.000	329.102
Overige opbrengsten	295.204	726.600	250.977
Totaal Overige baten (6.1.3)	<u>872.979</u>	<u>966.881</u>	<u>764.558</u>

	<u>2017</u> €	<u>Begroting</u> €	<u>2016</u> €
LASTEN			
Personeelskosten (6.2.1)			
Lonen en salarissen	19.317.851	19.285.989	19.176.489
Kosten ouderschapsverlof	100.791	90.000	58.780
Kosten arbo/werving	76.172	68.000	63.026
Kosten nascholing	504.496	793.866	517.593
Diverse personele lasten P&A	<u>223.356</u>	<u>488.826</u>	<u>255.266</u>
Totaal personeelskosten (6.2.1)	20.222.665	20.726.681	20.071.155
Lonen en salarissen			
Bruto salarissen	14.805.350	14.592.300	14.771.934
Sociale lasten	3.175.791	3.249.600	3.302.670
pensioenpremies	2.012.094	1.696.500	1.731.489
Salarissen vervangingsfonds	-/- 21.419	0	0
Vergoeding salariskosten vervangingsfonds	-/- 921.505	-/- 775.000	-/- 915.451
Overige personeelskosten	59.468	-/- 62.300	73.863
Kosten externe deskundigen	35.210	37.000	48.197
P&A diverse loonkosten	166.917	308.389	159.578
Kosten aanvulling formatie/knelpunten	<u>5.946</u>	<u>239.500</u>	<u>4.208</u>
Totaal Lonen en salarissen	<u>19.317.851</u>	<u>19.285.989</u>	<u>19.176.489</u>
Personeelsleden			
Het gemiddeld aantal werknemers, uitgedrukt in mensjaren bedraagt:	312		316

	<u>2017</u>	<u>Begroting</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
<u>Huisvestingslasten (6.2.2)</u>			
Huur	80.143	59.200	83.100
Dotatie onderhoudsvoorziening	878.000	755.000	740.000
Klein onderhoud en exploitatie	85.499	100.000	7.744
Energie en water	255.691	388.000	303.499
Schoonmaakkosten	492.966	480.000	486.310
Heffingen	72.095	60.000	70.012
Tuinonderhoud	18.470	15.000	17.994
Bewaking/beveiliging	4.659	4.500	5.403
Meubilair	7.601	10.000	13.477
Overige huisvestingslasten	<u>136.175</u>	<u>115.100</u>	<u>129.057</u>
Totaal huisvestingslasten (6.2.2)	2.031.300	1.986.800	1.856.596
<u>Overige instellingslasten (6.2.3)</u>			
Administratie en beheer bovenschools	96.835	91.600	79.991
Reis- en verblijfkosten	8.002	3.823	10.830
Telefoon- en portokosten	28.933	30.400	30.017
Innovatie SOPOH	69.586	67.000	37.045
Kosten bovenschools/bestuur	181.816	224.300	183.748
Bestedingen niet subsidiabel	319.475	150.000	273.116
Culturele vorming	93.635	99.500	112.640
Medezeggenschapsraad	30.959	26.460	32.403
Verzekeringen	2.724	3.430	2.916
Leonardo	0	25.000	31.337
Schoolzwemmen	2.748	4.000	5.829
Overige instellingslasten	121.392	121.087	160.008
Totaal overige instellingslasten (6.2.3)	<u>956.104</u>	<u>846.600</u>	<u>959.881</u>

	<u>2017</u> €	<u>Begroting</u> €	<u>2016</u> €
Leermiddelen (6.2.4)			
OLP	894.372	387.704	701.140
ICT	395.169	332.500	360.808
Totaal Leermiddelen (6.2.4)	1.289.541	720.204	1.061.948
Afschrijvingen (6.2.5)			
Afschrijving meubilair	84.539	84.000	80.887
Afschrijving OLP	156.908	161.051	154.772
Afschrijving ICT	263.713	288.745	241.198
Afschrijving verbouwing	14.672	14.700	14.672
Totaal Afschrijvingen (6.2.5)	519.832	548.496	491.530
FINANCIËLE BATEN (6.3)			
Financiële baten (6.3.1)			
Rentebaten	5.926	40.000	10.968
Totaal Financiële baten (6.3.1)	5.926	40.000	10.968

Toelichting accountants honoraria

In het boekjaar en het voorgaande boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

Specificatie honorarium accountant:	2017	2016
Onderzoek jaarrekening	24.622	29.125
Fiscale adviezen		2.360
Andere controleopdrachten		0
Andere niet-controlediensten		0
Totaal	24.622	31.485

Model E: Verbonden partijen

Naam:	Stichting Openbare Kantoortijden Scholen
Juridische vorm:	Stichting
Statutaire zetel:	Hoofddorp
Code activiteiten:	4 - Naschoolse opvang
Eigen Vermogen per 31-12-2017:	€ 248.252
Omzet 2017	€ 985164
Resultaat boekjaar 2016	€ 84.525
Art.403 BW 2:	Zelfstandige jaarrekening
Deelname:	0%
Consolidatie:	nee

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap):

Naam: Regionaal Transfercentrum de Beurs
Juridische vorm: Coöperatieve Vereniging
Code activiteiten: 4
Naam: SWV Passend Onderwijs Haarlemmermeer
Juridische vorm: Stichting
Code activiteiten: 4

Model G: Verantwoording subsidies

Model G 1: Subsidie studieverlof, subsidie zonder verrekeningsclausule

Omschrijving:	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen	Prestatie afgerond
	Kenmerk	Datum		tm 2017	
Subsidie studieverlof 27PA	DL/B/110284	20-sep-17	5.177	5.177	nee
				tm 2016	
Subsidie studieverlof 15GF	DL/B/110284	17-aug-16	8.837	8.837	nee
Subsidie studieverlof 27PA	DL/B/110284	19-okt-16	2.725	2.725	ja

Model G2a en G2b zijn niet van toepassing.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van relevante gebeurtenissen na balansdatum die vermeld zouden moeten worden.

12. Vergoedingen bestuur en Raad van Toezicht conform de WNT

WNT-verantwoording 2017 Stichting Openbaar Onderwijs Haarlemmermeer (SOPOH)

SOPOH verplicht over te gaan op een klassenindeling aan de hand waarvan het bezoldigingsmaximum wordt vastgesteld. De klassenindeling is gebaseerd op de onderwijssoorten en de grootte van de instelling. SOPOH is ingedeeld bij klasse D waarbij een bezoldigingsmaximum hoort van € 141.000.

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Klassenindeling WNT SOPOH:

De klassenindeling valt in de categorie D:

Gebaseerd op het driejarig gemiddelde van:		Punten
Gemiddelde totale baten	24,2	4
Gemiddeld aantal leerlingen	4.816	3
Gewogen aantal onderwijssoorten		i
Totaal aantal complexiteitspunten		9

Bezoldiging topfunctionarissen College van Bestuur

Bedragen x € 1	E. van Putten	P. Schreuder	E. Burggraaff
Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/08	1/1-31/12	01/09- 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	0,4
Gewezen topfunctionaris	nee	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	Ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt	nvt
Individueel bezoldigingsmaximum	€ 93.485	€ 141.000	€ 18.697
Bezoldiging			
Beloning	€ 79.604	€ 94.697	€ 14.736
Belastbare onkostenvergoedingen			
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.934	€13.603	<u>f61</u>
Subtotaal	€ 89.538	€ 108.300	€ 14.736
-/- onverschuldigd betaald bedrag			
Totaal bezoldiging	€ 89.538	€ 108.300	€ 14.736

Gegevens 2016

Duur dienstverband in 2016	1/1-31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,0	1,0

Bezoldiging 2016

Beloning	€ 96.315	€ 88.838
Belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.400	€11.337

Totaal bezoldiging 2016 €108.715 € 100.175

Individueel bezoldigingsmaximum 2016 € 140.000 € 140.000

Toezichthoudende topfunctionarissen Raad van Toezicht

Bedragen x € 1	J.J. N. Walter	J. W. Barzilay	A. J. Bast	J.P.A.de Goede
Functie	voorzitter	lid RvT	lid RvT	lid RvT
Duur fictief dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/08	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 21.150	€ 14.100	€ 9.400	€ 14.100

Bezoldiging

Beloning	€ 6.900	€ 3.450	€ 2.300	€3.450
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Subtotaal	€ 6.900	€ 3.450	€ 2.300	€ 3.450

-/- onverschuldigd betaald bedrag

Totaal bezoldiging € 6.900 € 3.450 € 2.300 € 3.450

Gegevens 2016

Duur fictief dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang fictief dienstverband 2016 (fte)	1,0	1,0	1,0	1,0

Bezoldiging 2016

Beloning	€ 6.900	€ 3.450	€ 3.450	€ 3.450
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				

Totaal bezoldiging 2016 € 6.900 € 3.450 € 3.450 € 3.450

Individueel bezoldigingsmaximum 2016 € 21.000 € 14.000 € 14.000 € 14.000

Toezichthoudende topfunctionarissen Raad van Toezicht (vervolg)

Bedragen x € 1	<u>J.A.Vonk</u>
Functie	lid RvT
Duur fictief dienstverband	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 14.100
Bezoldiging	
Beloning	€ 3.450
Belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	_____
Subtotaal	€ 3.450
-/- onverschuldigd betaald bedrag	_____
Totaal bezoldiging	<u>€ 3.450</u>
Gegevens 2016	
Duur fictief dienstverband in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,0
Bezoldiging 2016	
Beloning	€ 3.450
Belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	_____
Totaal bezoldiging 2016	<u>€ 3.450</u>
Individueel bezoldigingsmaximum 2016	€ 14.000

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Ondertekening:

Plaats:

Datum:

College van Bestuur SOPOH

Handtekening:

E. Burggraaff
Voorzitter College van Bestuur SOPOH

P. R. Schreuder
Lid College van Bestuur SOPOH.

Raad van Toezicht SOPOH

de heer J.W. Barzilay
vicevoorzitter

de heer J.J.N. Walter
voorzitter

mevrouw J.P.A. de Goede
lid

de heer J.A. Vonk
lid

de heer J. Knigge
lid